

Belföldi hírek

bb.1. megemlékezések a fasizmus feletti győzelem 30.évfordulójáról

i/gy/mm/zs/a/hgy

1975. május 6.

a magyar-szovjet baráti társaság és több mint 1.100 üzemi, intézményi, termelészövetkezeti tagcsoportja a következő napokban klubdelutánokat, szovjet katonák részvételével baráti találkozókat, műsoros esteket rendez a szovjet népnek a fasizmus felett aratott győzelme 30.évfordulója alkalmából. május 9-e világtörténelmi jelentőségű budapesten és az ország más vidékein különböző dokumentum-kiállításokkal, filmbemutatókkal emlékeznek meg.

„a nagy győzelem,, címmel pénteken a szovjetunió állami forradalmi muzeumának értékes dokumentumaiból kiállítást nyitnak meg a magyar munkásmozgalmi muzeum aulájában. ugyanezen a napon az mszbt és a mhsz rendezésében izbégén megrendezik a tartalékos tisztek hagyományos lövészversenyét. fővárosszerte kerületi ünnepségeket, székesfehérváron, esztergomban, veszprémben és szolnokon az mszbt szervezésében barátsági gyűléseket, baráti találkozókat tartanak szovjet katonák részvételével. az utóbbi 30 esztendőben számos szovjet filmalkotásban örökítették meg a nagy honvédő háború eseményeit: e produkciókból,, hőstetted halhatatlan,, címmel a következő napokban a szovjet kultúra és tudomány házában filmsorozatot rendeznek.
/folyt.köv./

- 1 -

g

bb.1./megemlékezések.....folyt./-a

„a nagy hőstett,, címmel előadássorozatot indítanak a győzelem napja alkalmából. filmbemutatókkal egybekötött műsoros délutánokon, előadásokon méltatják május 9-e jelentőségét, az emberiség történetének fordulópontját.

a szovjet kulturcentrumban május 13-án az évforduló alkalmából a háborus évek dalai csendülnek fel. a következő napokban vállalati ünnepeket rendeznek az intézmény mozitermében a várpalotai szénbányák tröszt dolgozói, a budapesti mezőgazdasági gépgyár szocialista brigádjai és a fémipari kutató intézet kollektívája. /mti/

--

bb.2. május 11-én kezdődnek a vii. erkel-diákünnepek

vid/a/fm

1975. május 6.

hetedik alkalommal rendezik meg gyulán a nagy magyar zeneszerző emlékére az erkel diákünnepeket. bács-kiskun, békés, csongrád megye, valamint szeged és budapest középiskolásainak, szakmunkástanuló ifjúságának kulturális seregszemléje május 11-én kezdődik és négy napig tart.

az, edü,, rendezőbizottsága közölte, hogy a mostani diákünnepek rendszere eltér a korábbiakétól. a fiatalok előbb iskolai, majd megyei diáknapokon adtak számot a tanulói közművelődés fejlődéséről, eredményeiről, és így most valóban a legjobb diák/szólísták, és együttesek kaptak meghívást az országos fesztiválra.

a fesztiváldíj elnyeréséért a versenyek az ünnepélyes megnyitást követő napon kezdődnek. /mti/

--

bb.4. felújított jókai-kiállítás balatonfüreden

vid/a/fm/la

1975. május 6.

balatonfüreden befejeződött a jókai-emlékház külső-belső tatarozása. az író születésének 150. évfordulója alkalmából a petőfi irodalmi múzeum és a veszprém megyei múzeumi igazgatóság felújítja a házbeli kiállítást is: a jókai-kéziratokat, műveket, dokumentumokat, egykori használati tárgyakat úgy rendezik át, hogy azok teljesebb képet nyújtsanak az író munkásságáról. az épületben a nyári idény kezdetétől fogadják újra a látogatókat. /mti/

--
- 2 -

g

bb.3. filmvetítések, kiállítások, ünnepi hangverseny - gazdag program néphadseregünknel a győzelem napja, és a varsói szerződés 20. évfordulója alkalmából

i/vt/pá/a/hi

1975. május 6.

a magyar néphadsereg központi klubja - a szocialista országok budapesten működő kulturális intézeteivel, valamint a román szocialista köztársaság nagykövetségével közösen fasizmus felett aratott győzelem 30. és a varsói szerződés aláírásának 20. évfordulója alkalmából kulturális napokat rendez május 6. és 26. között. egy-egy baráti est keretében előadásokon, filmbemutatókon, kiállításokon, hangversenyen emlékeznek meg a két nagyjelentőségű évfordulóról, méltatják a varsói szerződéshez tartozó tagállamok hadseregeinek életét, tevékenységét.

a kulturális napok programjának bevezető eseményeként kedden este a magyar néphadsereg központi klubjában ünnepi filmbemutatót tartanak. levetítik a „front szárnyak nélkül,, című szélesvásznú szovjet filmet. a vetítésen részt vesz a hazánkba érkezett szovjet filmküldöttség is. ott lesznek néphadseregünk magasrangú képviselői, a budapesti helyőrség tisztjei, dolgozói.

május 12-én tatán előadás és filmbemutató lesz a lengyel néphadseregről. 14-én a néphadsereg központi klubjában megnyitják a „közös erővel a békéért,, című fotókiállítást. 15-én - ugyancsak a központi klubban - ünnepi hangversennyel folytatódik az eseménysorozat. a műsorban közreműködik falvay sándor zongoraművész és a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese.

május 16-án pécsen a csehszlovák néphadsereg művészegyüttese lép fel. május 20-án a zrinyi miklós katonai akadémián a bolgár néphadseregről nyílik képzőművészeti kiállítás. 22-én debrecenben a román néphadseregről vetítenek filmet. május 26-án gyöngyösön filmvetítéssel egybekötött előadást tartanak az ndk nemzeti néphadseregről.

az említetteken kívül másutt is változatos eseményekkel emlékeznek meg ahelyőrségekben, a különböző alakulatoknál a kettős évfordulóról. /mti/

--

- 3 -

g

bb.5. nyitnak a szot nyári üdülői - 121 ezren üdülnek a fő-szezonban kedvezményesen a balaton mellett

iókg/zsu/a/ie

1975. május 6.

kedden megérkeznek az első vendégcsoportok a balaton nyári szot üdülőibe, s ezzel a tó partján megkezdődik a szakszervezeti üdülőben a főszézon, amely május 6-tól október 9-ig tart. ez idő alatt, mint a szot üdülési és szanatóriumi főigazgató-ságán az mti munkatársának elmondották, 121 ezren pihenhetnek majd itt kedvezményes áron. közülük mintegy 50 ezren családósan tölthetnek két hetet az északi és a déli parti szot üdülőben. a nagycsaládosoknak újabb kedvezményként ez évtől csak két gyermek után kell az üdülésért fizetniük, a többi gyermek ellátása díjtalan.

a 91 balatonparti szot üdülőház közül elsőként a síófokia-kat népesítik be a szakszervezeti beutaltak, 7-én a balatonszép-laki,, ezüstpart,, szot szállodáit veszik birtokba - itt egy tur-nusban ezernél többen pihenhetnek egyszerre. 8-án a balatonlel-lei, a boglári és a többi üdülő is kinyitja kapuit.

az üdülőházak jó előre felkészültek a szezonra, az épületeket kitatarozták, a felszereléseket felújították, s a sportpá-lyák is friss gyepel várják a vendégsereget. a balatonföldvári szot textiles üdülőnek a padlásterét is beépítették a szobaszám növelésére, az alsóörsi üdülő elavult faházait pedig lebontják, hogy új, korszerűbb épüljön helyükbe. a nagycsaládosoknak most épül a szántódi faházazas telep, de ezt csak jövőre adják át rendeltetésének.

a vendégek szórakozásáról is gondoskodik a szot, idén az eddigieknél magasabb színvonalu és gazdagabb kulturprogramot álli-tottak össze. a tit szervezésében ismeretterjesztő előadások, az állami bábszínház műsora, a zeneművészeti főiskolások hangverse-nye színesíti többek között a programot, de műsort ad majd az ndk kulturcentrum is a balatoni szot üdülőben. az idegenforgalmi hivatalokkal a kirándulásokhoz szükséges autóbuszokat már lekö-tötték, s indulásra készek a szot kirándulóhajói is./mti/

-. -

- 4 -

lb.6. nyilik a tátorján

vid/a/fm/la

1975. május 6.

a balaton északkeleti partvidékén -balatonkenese és bala-tonakarattya között - kinyitotta mézillatu, fehérernyős virágát hazánk egyik legritkább növénye, a tátorján. a füves pusztasá-goknak ezt a jellegzetes, kórószerű növényét - a feltevések szerint - a honfoglaló magyarok hozták be. mélyen földbe nyu-ló gyökereit a korábbi századokban csemegeként fogyasztották az ország egyes vidékein. a káspi-tenger vidékén honos tátorján - népiesen tatárfü - hazánkban már csak a balaton partján talál-ható. a néhány évvel ezelőtt védetté nyilvánított termőhelyét bekerítve őrzik, s idegenforgalmi látványosságként, táblák jel-zik./mti/

-. -

bb.7. főiskolai hallgatók - a betegekért

ob/a/hi

1975. május 6.

reprezentatív felméréseket végeztek kórházainkban az ipar-művészeti főiskola hallgatói. arról tájékoztak, hogy az orvo-sok, műtősök, ápolók és betegek hogyan vélekednek a jelenleg használatos gyógyászati segédeszközökről. németh aladár, a szerszám-és gépipari formatervező tanszék tanszékvezető tanára elmondotta, a magyar távirati iroda tudományos munkatársának, hogy hallgatóik törekvése: a gyógyítás és a rehabilitáció területén jelentkező, hivatásukkal kapcsolatos feladatok meg-oldása.

- hallgatóink humánus érzésből fakadó feladatvállalásá-nak - mondotta - számos kézzelfogható, konkrét eredménye van: a kórházi gyakorlatban használatos, mintegy harmincféle ágytípus, jelentős hanyadát modernizálták. ujtó figyelmük arra is ki-terjedt, hogy a korszerűtlen, kényelmetlen fekvőhelyek mai igényeket kielégítő, ugyanakkor esztétikailag is megfelelő alkalmatosságokkal legyenek pótolhatók. e törekvés szellemében készült el a medimobil néven szabadalmaztatás előtt álló, s a rend-kívül súlyos betegek részére is kényelmes fekvést biztosító,,ágy,, konstrukció.

/folyt.köv./

- 5 -

g

bb.7. / főiskolai1.folyt/fé

a másoddiplomáján dolgozó tagyi zoltán fiatal gépészmérnök alkotása jelentősen megkönnyíti a magatehetetlen, nehezen mozgatható betegek szállítását. a szeletekre oszló, praktikus szerkezetű ágyféleség az állandó fekvőhelyhez könnyedén csatlakozik, s így a beteg arra nehézség nélkül áthelyezhető. a szerkezet használatával az ápolók munkája is jelentősen megkönnyebbedik. a mozgásszervi megbetegedettek kényelmét és ápolását szolgáló új gyógyágy-család legifjabb tagja már a külföldi érdeklődők figyelmét is felkellette.

thüringer istván ugyancsak szellemes tervmunkájával a bénulásos betegek segítségére siet. lényege: az eddig nagy költséggel gyártott és többnyire importált, mintegy 30 részes rokkantkocsi-családot ezentul mindössze öt résszel lehet majd helyettesíteni. gépe a tornáztatást, öltöztetést, a polcok elérését egyaránt megkönnyíti, s igen nagy, pszichés előnye, hogy használatával a beteg szinte teljesen függetlenítheti magát a környezetétől.

az iparművész-hallgatók a vakokra is gondoltak. olyan konstrukciót alkottak, amely számukra az írás-olvasás eljárást az eddiginél mintegy 50 százalékkal könnyebbé teszi. hasonlóan szellemes megoldású tapintóberendezést is szerkesztettek, ugyancsak a világtalanok számára.

- tanítványaink - mondotta végül németh aladár -, egy világszerte elfogadott tervezői elvet igyekeznek a gyakorlatban megvalósítani: olyan objektumokat szerkesztenek, amelyek sok tagból állnak, szabványos szerkezet-elemekből tevődnek össze s a kockajáték működési elvének megfelelően, változatosan és könnyen állíthatók össze, szedhetők szét. legfőbb jótudónságuk az, hogy többségük csekély módosításokkal, szinte valamennyi orvosi művelet elvégzésénél hasznos segítséget nyújt. /mti/

--

bb.8. országos szociográfiai pályázat

vid-fm/fé la

1975.május 6.

országos szociográfiai pályázatot hirdetett a művelt nép könyvterjesztő vállalat, a bács-kiskun megyei tanács művelődésügyi osztálya és a kecskeméti megjelenő forrás című folyóirat. a pályázat folyamatos; így azon egy éven át, 1976. május 1-ig bárki részt vehet egy vagy több szabadonválasztott témával. egyenértékű művek esetén előnyben részesítik a bács-kiskun megyéhez kötődő, illetve a szocialista elkötelezettségről valló, vagy az olvasás problematikáját, az olvasó emberek életét vizsgáló írásokat. /folyt.köv./

-6-

g

bb.8. / országos...folyt/fé

a helyezést elért műveket a forrás folyamatosan közli és azokért a szokásos honorárium kétszeresét fizeti. ezenkívül a három legjobb munkát külön pályadíjjal jutalmazza. ugyan-csak napvilágot látnak majd a folyóiratban a nem helyezett, de nyilvánosságra érdekes írások. /mti/

--

bb.9. több a jó könyv - lakosonként 5.5 kötetet olvastunk - modern könyvtárak épülnek

i me/pá/hi/fé la

1975.május 6.

az ország lakosságának egyötöde - szám szerint 2.240.000 személy - könyvtári olvasó, akik a múlt évben összesen 56 millió kötetet olvastak. ez lakosonként 5.5 könyv. mint a könyvtártudományi és módszertani központban elmondták, számos településen az átlagosnál is népesebb az olvasótábor. veszprémben például 25 százalék az arányuk, vagyis minden negyedik lakos rendszeresen olvas. a gyermekkönyvtárak forgalma ugrásszerűen növekedik. a múlt év végén 595 ezer általános iskolai tanuló szerepelt az olvasók jegyzékén, százezerrel több, mint 1973-ban. összesen 18 millió kötetet olvastak, nyolc millióval többet, mint 1973-ban.

az európai viszonylatban is kiemelkedő eredmény javarészt a könyvállomány jelentős gyarapodásának tulajdonítható. az ország csaknem 10 ezer közművelődési könyvtárában a múlt év végén mintegy 30 millió kötetet számláltak, majdnem 2 millióval többet, mint 1973 végén. a tanácsi és szakszervezeti könyvtárak csaknem kétszerannyi olvasnivalót vásároltak, mint a megelőző évben. könyvtáraink igyekeztek minél tartalmasabb olvasnivalót adni a könyvedvelők kezébe. ez a törekvés nem volt hiábavaló: az utóbbi időben fokozódott az érdeklődés az ismeretközlő, különösen a politikai, társadalmi, műszaki könyvek, valamint a mai témájú szépirodalmi művek iránt.

/folyt.köv./

-7-

g

bb.9. / több jó ...folyt/fé

a gyarapodó könyvállomány, s a növekvő olvasó kedv megköveteli a könyvtári hálózat fejlődését. számos településen a könyvtári épület, vagy szoba már szűknek bizonyul, ez nehezíti a lakosság könyvellátását. ezért az idén és a következő években folytatódik a könyvtár-építés. nyiregyházán augusztusban adják át a négyezer négyzetméter alapterületű megyei könyvtárat, a hetedik ilyen jellegű létesítményt. elkészült a szegedi megyei könyvtár terve, s jelenleg a békéscsabai, a kecskeméti megyei, valamint a nagykanizsai városi könyvtár épületét tervezik.

a központi támogatás is hathatósan segíti a könyvtárfejlesztést. a 60-as évek végén a „száz falu - száz könyvtár”, akció keretében elsősorban a falusi könyvtárak létesítését ösztönözték. felépült néhány olyan könyvtár - például a csokonavisontai -, amellyel a városok is szívesen büszkélkednének. a petőfi születésének 150.évfordulóján meghirdetett második nagyobb könyvtárépítési akció során 60 városi kerületi, illetve fiókkönyvtár építését támogatták. az akkor létesített legnagyobb könyvtárat, miskolc-diósgyőr városi fiókkönyvtárat, a debreceni dobozy lakótelep, a kaposvári kalinyin városrész könyvtárat, a balatonlellei községi könyvtárat az idén avatják. a tavaly meghirdetett „felszabadulási emlékkönyvtár”, pályázatra csaknem száz tanácsi és szakszervezeti szerv vállalt könyvtárfejlesztési kötelezettséget. ezek közül 61 tanácsi és 19 szakszervezeti könyvtár építését, bővítését segítik élő központi alapból, többek között szabolcs-szatmár, csongrád, borsod-abauj-zemplén megye öt-öt tanácsi, s néhol egy-két szakszervezeti könyvtárat is./mti/

--

bb.11. új bemutatóra készül az állami déryné színház

i nm/gk/hi/fé la

1975.május 6.

új bemutatóra készül az állami déryné színház. jan solovic: meridián-expressz című drámáját játsszák május 7-től beke sándor fordításában. a mai szlovák szerző darabjának főhőse azok közé az emberek közé tartozik, akik részt vettek annak idején a nemzeti felkelésben, de sohasem próbáltak ebből előnyöket szerezni maguknak. a játékot turján györgy rendezí mint vendég, a főbb szerepeket hajdu endre jászai-dijas, feleki sári kossuth-dijas érdemes művész, tordai gábor, molnár miklós, mézáros mihály és jankó zita alakítja./mti/

--
-8-

bb.10. népművészet az osztályteremben

vid-fm/fé la

1975.május 6.

valóságos kis tárlaton a tájegységre jellemző népművészeti szöttesek, himzések láthatók a nyiregyházi 15.számú általános iskola egyik osztálytermében. a megyeszékhely új lakótelepén a közelmúltban átadott tanintézmény osztályának berendezését, csinosítását ugyanis a háziipari és népművészeti szövetkezet váci mihály ezüstplakettes szocialista brigádja vállalta. a brigád tagjai társadalmi munkában végezték el a terem diszítését. saját szövésű, a szatmári és beregi táj motivumaival ellátott ablakfüggönyöket, falvédőket, asztalterítőket készítettek, sőt az osztálynapló számára is külön népihímzésű borítót csináltak, a gyermeknapra pedig monogramozott uszonnakendőket készítenek az 1./b. osztály 28 kisdíákja számára.

a váci szocialista brigád kezdeményezése a szövetkezetben követőkre talált, s két újabb brigád készül felvenni a kapcsolatot a jósavárosi iskola egy-egy osztályával./mti/

--

jbb.12. középiskolásokra, szakmunkástanulókra is kiterjesztik a rákócziával kapcsolatos pályázatot

vid-fm/fé la

1975.május 6.

a vajai rákóczi-emlékbizottság és a hazafias népfront nagyközségi bizottsága ii.rákóczi ferenc születésének 300.évfordulója alkalmából a középiskolások, szakközépiskolások és szakmunkástanulók részére is pályázatot hirdet rákóczi-kori emlékhelyeket, történelmi személyiségeket feldolgozó történelmi, helytörténeti dolgozatok írására, valamint a még élő néphagyományok gyűjtésére. a diákok felkutathatják, feldolgozhatják a rákóczi ferencről, vezéreiről, a kurucorról szóló dalokat, történeteket, szólásmondásokat, szájhagyományokat.

a jelíges pályázaton a diákok egyénileg vagy csoportos munkákkal vehetnek részt, a terjedelem nem korlátozott. a munkákat 1976.január 15-ig juttathatják el a vajai vádám muzeumba a rákóczi-emlékbizottság címére. az eredményhirdetésre a vajai rákóczi-emlékünnepe tudományos ülészakán kerül sor./mti/

--

g

-9-

bb 13. fehérítetlen cellulózból erősebb csomagolópapír - százötvenmillió forint megtakarítást tervez az idén a papíripari vállalat

i ol/gk-ju ie la

1975. május 6.

apapirgyártásban az anyagköltség teszi ki a termelési költségek 70-75 százalékát. ez az oka annak, hogy az egész iparágat átfogó papíripari vállalat idei intézkedési tervében olyan fontos helyet kapott az anyagtakarékosság, s ezen belül csak importból beszerezhető nemesrost felhasználásának csökkentése. felhasználását, illetve helyettesítését úgy kell megoldani, hogy közben a termékek minőségére se legyen panasz. a nemesrost-megtakarítás egyik módja az úgynevezett barnásítási program megvalósítása. a gyakorlat tanusította: járható útja ez a gazdaságosabb termelésnek. fehérített helyett fehérítetlen cellulózt használnak fel a zacskógyártáshoz. a cukor, a só, a zsír stb. csomagolásának ez a módja jól bevált a kereskedelemben, a vevők néhány hónap alatt megszokták. az év elején végzett vizsgálatok eredménye szerint az árucikkeknek a szakadástól bekövetkezett szóródása egyharmadára csökkent.

a másik, ugyancsak járható út a hullámlamezek négyzetméter-súlyának csökkentése. ez esetben azonban különösen figyelni kell a műszaki tulajdonságok állandóságára, hogy a könnyebb hullámpapír is változatlanul megfeleljen csomagolásra.

a takarékoság jegyében fokozzák a hulladékpapír felhasználását, aminek azonban megvannak a korlátai. bizonyos papírfajtákhoz ugyanis csak a megadott, a minőséget nem rontó arányban használható fel hulladékhulladékanyag. még azoknál a papírfajtáknál is, ahol mód van több hulladék felhasználására - ilyenek a már említett hullámpapírok is -, figyelni kell a szakítószilárdságra és más fontos minőségi mutatókra. a hulladékpapír felhasználásának növelése újfajta technológiák meghonosítását is szükségessé teszi, így például meg kell ismerkedni olyan eljárásokkal, amelyek révén teljes egészében hulladékból állíthatják majd elő az egészségügyi papírokat.

a legnagyobb papírhulladék-felhasználók a csepeli, a budafoki és az erzsébeti gyárak, főképp egyes papírt hasznosítanak. a felhasználásra kerülő papírhulladék 75 százalékát az ipari és belkereskedelmi vállalatoktól, a boltláncokból gyűjtik össze, s az össz mennyiség 10-12 százalékát nyerik különféle újságok, folyóiratok begyűjtése útján. a múlt évben összesen 100 000 tonna papírt gyűjtöttek be országsszerte, ezt a mennyiséget lehetőség szerint az idén tovább kell növelni. egyre több papírhulladékot kér a lábatlani vékonypapírgyár, s rövidesen megkezdődik a munkát a dunaujvárosi hullámvertikum is. az előzetes számítások szerint 1976-ra 140 ezer, 1980-ban pedig már 180 ezer tonna hulladékpapírra lesz szükségük a gyáraknak.

/ folyt. köv./

8.00/ju

9150

- 10 -

bb 13. / fehérítetlen cellulózból ... 1. folyt./-ju

a papíripari vállalat 17 gyárában megkezdődött a takarékosági terv megvalósítása. tizenhárom és fél ezer dolgozó munkálkodik azon, hogy - a takarékosabb anyaggazdálkodás mellett ésszerűbb energiafelhasználással és más intézkedések révén - az idén megtakarítsanak mintegy 150 millió forintot. /mti/

-.-

bb 14. új kísérleti üzem - napi egy tonna tapadásmentesítő anyag pétről

vid/fm-ju la

1975. május 6.

a péti nitrogénművek új kísérleti üzemében megkezdtek a zsírsav-nitril gyártását, amelynek alkalmazásával tapadásmentessé tehetik a műtrágyákat. a termékek előállításának eljárását a kutató laboratórium szakemberei dolgozták ki, s a kísérleti részleg egy jövőbeli nagyüzemnek jól működő modellje.

a leendő új üzem évi két- és félmillió tonna műtrágya bevonására elegendő zsírsav-nitrilt állít majd elő. a jelenlegi kísérleti üzem napi 1 tonnányit termel az értékes anyagból. ez a mennyiség bőségesen elegendő ahhoz, hogy a bevonás nagyüzemi módszereit kikísérletezzék és ebben széleskörű tapasztalatot szerezzenek. ugyanakkor máris számottevő importanyagot takarítanak meg segítségével. /mti/

--.-

bb 15. 100 mázsa örleménynekvaló hektáronként - a fűszerpaprikatermelés modellje kalocsa-vidéken

vid/fm-ju la

1975. május 6.

a kalocsa környéki nagyüzemi gazdaságok évek óta tartó fűszerpaprika-termesztési reformja elérte célját: megteremtették a híres növénykultúra zárt rendszerű modelljét. a körzet ötezer hektárnyi területén - sajátos módon - a kor technikai követelményeinek megfelelő eljárással állítják elő az ételízesítőt. az intenzív termesztéshez új fajtákkal cserélték le a régit, gépesítették a betakarítást, egyszerűsítették, rövidítették a munkafolyamatokat, és ma már a termőterület nagyobb részén helyrevesztik a fűszerpaprikát.

/ folyt. köv./

8.10/ju

- 11 -

9209

bb 15. / 100 mázsa örleménynekvaló ... 1. folyt./-ju

a nagyüzemi táblákon most kel a növény, az előnevelt palánták kiültetésére pedig néhány nap múlva kerül sor. hektáronként 150.000 tövet kell kézzel vagy géppel elpalántálni. helyreveléssel ennek kétszeresét termesztik intenzív módszerekkel. a sűrű állományu paprikaföldek termelési biztonságát a csapadékpótlás állandó lehetősége adja. így kalocsa vidékén hektáronként 100 mázsás fűszerpaprika-hozammal számolhatnak a nagyüzemi gazdaságok. a minőséget pedig az új fajták gazdagabb színanyaga garantálja. /mti

--

bb 16. iskolabuszt vásárolt a helyi tanács és a tsz bakson

vid/fm-ju la

1975. május 6.

a csongrád megyei baks községben egy hónappal a tanév vége előtt végleg bezárták az ugynevezett levelényi tanyai iskolát. itt eddig az i-viii. osztályosokat összevontan, egy osztályban oktatták. a tanyai kisiskolába járt 11 gyermek most már a községi központi iskolában tanul tovább. ezt az tette lehetővé, hogy a helyi tanács és a magyar-bolgár barátság tsz kisméretű autóbust vásárolt, s ezzel szállítják most már a gyerekeket naponta az iskolába és vissza lakóhelyükre. a kis iskolabusz fenntartásáról a tsz gondoskodik. /mti/

:-

bb 17. hazaérkezett berlinből a budapesti pártdelegáció

gk-ju hgy

1975. május 6.

hazaérkezett berlinből a budapesti pártbizottság és a fővárosi tanács delegációja, amelyet gényi kálmán, a budapesti pártbizottság titkára vezetett. a delegáció négy napot töltött az ndk fővárosában, ahol részt vett berlin felszabadulása 30. évfordulója ünnepségein. a delegációt a ferihegyi repülőtéren somogyi sándor, az mszmp kb tagja, a budapesti pártbizottság titkára fogadta. jelen volt georg folk, a német demokratikus köztársaság nagykövetségi tanácsosa. /mti/

--

9.30/ju

- 12 -

10/10g

13³⁰

R

bb 18. elutazott hazánkból a vietnami pártmunkás-küldöttség

gk-ju hgy

1975. május 6.

kedden elutazott budapestről az a vietnami pártmunkás-küldöttség, amelyet ha thi qe, a vietnami dolgozók pártja központi bizottságának tagja, a vdp központi ellenőrző bizottságának elnökhelyettese vezetett. a vietnami pártmunkásokat fogadta biszku béla, a politikai bizottság tagja. a küldöttséggel megbeszéléseket folytatott brutyó jános, a keb elnöke. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren venéczi jános, az mszmp központi ellenőrző bizottságának titkára bucsuztatta. jelen volt nguyen manh cam, a vdk budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 19. nemzetközi tanácskozás kezdődött a vízminőség védelméről

t kg/gk-ju hgy

1975. május 6.

természetes vizeink megóvásáról kezdődött tanácskozás kedden a gellért szállóban a magyar szabványügyi hivatal szervezésében a nemzetközi szabványügyi szervezet /iso/ vízminőség bizottsága tagjainak részvételével. az egyhetes ülésen 20 ország képviselői: vegyészek, biológusok, orvosok és többek között geológusok egyeztetik elképzeléseiket azoknak a közös mutatószámoknak a kidolgozására, amelyekkel egységesen lehet mérni, vizsgálni a vizek vegyi, biológiai összetételét, minőségét.

a tanácskozás hat szekcióra bontva vitatja meg a vízminőség közös mutatószámainak kidolgozásához szükséges szakkérdéseket.

a nemzetközi együttműködés ezen a területen azért különösen jelentős, mert a felszíni vizek rendszerint több országban is áthaladnak, s tisztaságuk megóvása nemzetközi együttműködést igényel. a magyar vízügyi és szabványügyi szakemberek munkájának elismerését jelzi, hogy a kétévenként megrendezésre kerülő nemzetközi tanácskozás most budapesten ült össze. a magyar szakemberek munkáját az ensz is támogatja, hiszen mint ismeretes, a fao több millió dollárral járult hozzá vízminőségi mintaterületek létesítéséhez a sajó-tisza torkolatánál, valamint a duna komárom környéki szakaszánál. /mti/

--

10.22/ju

- 13 -

10/15g

13³⁰ R

bb 20. halálos baleset

zsu-ju hgy

1975. május 6.

a ix. kerület, soroksári ut 95. szám alatt levő földmunkát gépesítő vállalat telephelyén egy darus gépkocsi javítása közben a felemelt futómű megbillent és lakatos sándor, 23 éves autószerelő, budapesti lakos fejét a fekvőpadhoz szoritotta. lakatos sándor sérüléseibe a helyszínen belehalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot folytat. /mti/

--

bb. 21. özv. simon ferencné, ruzsits anna

tr/rj hgy

1975. május 6.

a párt és munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 72 éves korában elhunyt. hamvasztás után búcsuztatása május 14-én, szerdán délelőtt fél 10 órakor a farkasréti temetőben lesz.

az mszmp xiv. kerületi bizottsága,
a bőripari szakszervezet központi
vezetőségének elnöksége /mti/

--

bb. 22. halálos közlekedési balesetek

tr/rj hgy

1975. május 6.

győrben bubanja jovic 67 éves ügyvéd, jugoszláv állampolgár, belgrádi lakos személygépkocsijával gyorsajtás, figyelmetlen vezetés közben halálra gázolta balaskó jenő 72 éves nyugdíjas, helyi lakos gyalogost. eljárás indult a személygépkocsi vezetője ellen.

törökszentmiklós és fegyvernek között bognár jános 17 éves ipari tanuló, fegyverneki lakos motorkerékpárral gyorsajtás közben utmenti árokba borult. a baleset következtében a motorkerékpár utasa bognár mihály, 16 éves ipari tanuló, fegyverneki lakos olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a motorkerékpár vezetője könnyebben sérült meg, eljárás indult ellene.

/folyt.köv./

11.05 rj

- 14 -

11⁵⁰ g
13²⁰ rj

bb. 22. / halálos... 1. folyt./rj

drávafok belterületén balogh lajos 59 éves tejkezelő, helyi lakos kerékpárral figyelmetlen vezetés közben nekiütközött egy tehergépkocsi pótkocsijának. a baleset következtében a kerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

/mti/

--

bb. 23. halálos áramütés

rj hgy

1975. május 6.

győr és környéke fürdővállalat kiskuti telepén sinkó lajos 48 éves villanyszerelő, ménfőcsanakai lakost villanszerelési munka közben halálos áramütés érte. a balesetet az okozta az eddigi megállapítások szerint, hogy sinkó elmulasztotta az áramtalanítást. /mti/

--

bb. 24. ifjusági küldöttség utazott komárom megyéből a szovjetunióba

vid/kz/rj hgy

1975. május 6.

kis imrénének, a komárom megyei kisz-bizottság első titkárának vezetésével ifjusági küldöttség utazott kedden a szovjetunióba. a fiatalok a csecsen-íngus köztársaságba kaptak meghívást, komárom megye testvérterületére. részt vesznek a győzelem napja alkalmából rendezendő nagyszabású ünnepségen, komszomolistákkal találkoznak, ipari és mezőgazdasági üzemekbe látogatnak. a látogatás során együttműködési szerződést írnak alá a komárom megyei kisz-bizottság és a komszomol csecsen-íngus területi bizottságának vezetői. /mti/

--

11.40 rj

10/2⁵⁰

- 15 -

13²⁰ rj

bb. 25. „vedd észre, tedd szóvá,,- takarékosági mozgalom szombathelyen

vid/kz/rj hgy

1975. május 6.

„vedd észre, tedd szóvá,, jelszóval energiatakarékosági mozgalmat indított a szombathelyi MÁV járműjavító ságvári Endre Kisz bizottsága. az évente 6000 vasuti járművet javító üzem valamennyi műhelyében megbíztak egy fiatalot, hogy ellenőrizze, figyelje a víz, gőz, gáz és a villamos energia felhasználását. ha pazarlást tapasztal, szóvá teszi és bejegyzí egy füzetbe. azt kéthetenként megnézik a Kisz vezetők és a munkáskollektívával egyetértésben intézkednek a pazarlás megszüntetésére.

vas megye más üzemében is a takarékoskodók soraiba álltak a fiatalok. a sabaria cipőgyárban a szabászat teheti a legtöbbet a pazarlás megszüntetéséért, a takarékoságért. az itt dolgozó fiatalok a drága import bőr minden négyzetcentiméterét felhasználják a sablonok ügyes beállításával. a lakástextil vállalatnál a selejt csökkentése, az elsőosztályú áruk arányának növelése a fő cél. a szolgáltatóiparban foglalkoztatott fiatalok a lakossági panaszok megszüntetésére törekuszenek. /mti/

bb 26. időjárásjelentés

-. -

-ju hgy

1975. május 6.

a meteorológiai intézet jelenti: 1975. május 6-án, 12 órakor:

az évszakhoz képest kissé meleg idő

nyugat-európa nagy részén, a földközi tenger nyugati medencéjében, valamint a fekete-tenger környékén sekély ciklonok hatására általában felhős az idő, szórvaányosan esik az eső, záporosó, néhány helyen zivatar is keletkezik. ugyanakkor a brit-szigeteken, a skandináv-félsziget nagy részén, valamint leningrád és moszkva térségében lassu leszálló légmozgások hatására csendes, száraz az idő. a következő 36 óra folyamán a kárpát-medence időjárását a dél, délkelet felől érkező, az évszakhoz képest meleg légáramok határozzák meg.

házánkban hétfőn a délnyugati, nyugati megyékben csak 2-7, máshol 8-13 órán át sütött a nap. egy-két helyen a nyugati határszálen zápor, zivatar keletkezett. a lehullott csapadék mennyisége nem érte el az 1 mm-t. a hőmérséklet napközben a felhősebb nyugati megyékben csak 17-19 fokig emelkedett, máshol 20-25 fokig melegedett fel a levegő. kedd hajnalra 5-12 fokig hűlt le a levegő. délelőtt a nyugati megyékben erősen, máshol mérsékelten felhős idő volt, esőt még nem jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor az erősen felhős helyeken 16-18, a napos részeken 19-22 fok között váltakozott.

/ folyt. köv./

13.10/ju

Tóth

- 16 -

bb 26. / időjárásjelentés ... 1. folyt./-ju

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 16,4 fok volt, 2,1 fokkal magasabb, mint a 100 éves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, gyengén süllyed.

várható időjárás szerda estig: időnként megnövekvő felhőzet, inkább csak a dunántulon néhány helyen esővel, zivataral. mérsékelt, napközben megélénkülő délkeleti, keleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 7-12, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 22-26 fok között. /

a duna vízállása budapestnél: 354 cm. /mti/

-. -

bb 27. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke május 6-án 13 óráig!

se-ju hgy

1975. május 6.

1. megemlékezések
2. erkel diákünnep
3. programok a győzelem napja alkalmából
4. jókai kiállítás
5. nyitnak a szot üdülők
6. nyílik a tátorján
7. főiskolai hallgatók a betegekért
8. szociográfiai pályázat
9. modern könyvtárak épülnek
10. népművészet az osztályterekben
11. a déryné színház bemutatója
12. rákóczi-pályázat
13. csomagolópapír
14. kísérleti üzem

/ folyt. köv./

13.15/ju

Tóth

- 17 -

bb 27. / a belföldi ... 1. folyt./-ju

15. fűszerpaprika termelés
 16. iskolabusz bakson
 17. hazaérkezett berlinből a pártdelegáció
 18. elutazott a vietnami pártmunkás-küldöttség
 19. tanácskozás a vízminőség védelméről
 20. halálos baleset
 21. elhunyt ruzsits anna
 22. balesetek
 23. áramütés
 24. küldöttség komárom megyéből a szu-ba
 25. takarékosági mozgalom
 26. időjárásjelentés
 27. hírjegyzék
- /mti/

-. -

bb 34. országos tanácskozás a belkereskedelmi minisztériumban

i kf/gk-ju ie hgy

1975. május 6.

dr. sághy vilmos belkereskedelmi államtitkár vezetésével kedden kétnapos országos tanácskozás kezdődött a belkereskedelmi minisztériumban.

az értekezleten a megyei tanácsok kereskedelmi osztályainak, a kereskedelmi felügyelőségeknek, a szövosz-nak a vezetőivel és az áfész-titkárokkal a belkereskedelem és a vendéglátás időszerű problémáit, illetve az ezekkel kapcsolatos tennivalókat beszéltek meg. értékelik egyebek között a belkereskedelmi vállalatok 1975. évi terveit és az v. ötéves terv-készítés helyzetét. megtárgyalják, hogy az elmúlt évek során miképpen realizálódtak a kereskedelmi és vendéglátó apparátusban a szakmunkás és szakközépiskolai oktatásra, valamint a továbbképzésre vonatkozó kormányhatározatok. a kétnapos értekezlet fontos témaköre a kereskedelmi felügyelőségek országos vizsgálati tapasztalatainak tükrében a fogyasztói érdekvédelem helyzete, az ezzel kapcsolatos minisztériumi intézkedések végrehajtása. /mti/

-. -

13.30/ju

- 18 -

Tóth

bb 28. ismét az ősi módszer - 100.000 szarvasmarha bács-kiskun megye legelőin

vid/kz-ju hgy

1975. május 6.

szembetűnő ismét egyre kedveltebb lesz az állatok szabad-tartása bács-kiskun megyében. az idén már 100.000 szarvasmarhát terelnek a mezőkön, s egy részük télen-nyáron a szabadban él. a tenyésztés ősi formájának bevezetésével felújítják, bővítik a legelőket és társulásokat alakítanak fenntartásukra, hasznosításukra, kedden, a megye első ilyen tsz-legeltetési társulása kezdte meg munkáját solton, a korábban feloszlott legeltetési bizottságok jogutódjaként. a közös mezőre, amelynek gondozására együttesen vállalkoztak, több mint ezer szarvasmarhát hajtottak ki a termelőszövetkezetek istállóiból. az intenzíven tartott legelőkre másutt is most tereleik ki a gulyát. a nomád állattartásáról egykor híres kecskemét határában szintén újraéled a rideg jószág-tartás. egyedül a helybeli kossuth tsz ezer szarvasmarhája él a szabadban. /mti/

-. -

bb 29. szedik a szabadföldi karalábét csongrádban - export csehszlovákiába és az ndk-ba

vid/kz-ju hgy

1975. május 6.

csanytelek, tömörkény és baks körzetében - a korai karalábé hazájában - megkezdtek a szabadföldi primőr szedését. a szövetkezetek csongrád megyei értékesítő központjának telepéről kedden hazai piacra - főként budapestre - mintegy 50.000 darabot szállítottak. a következő napokban - a felmelegedéssel párhuzamosan - nagy mértékben növekszik majd a felhozatal. ezen a héten már legalább 2 millió karalábé felvásárlására számítanak a forgalmazó vállalat szakemberei.

megkezdődött az export is. kedden csehszlovákiába és a német demokratikus köztársaságba több mint 20.000 karalábé ,, utazott,, a hungarofrukt vállalat közvetítésével. /mti/

-. -

13.35/ju

- 19 -

Tóth

bb 30. megkezdődtek a balatoni közegészségügyi napok

vid-kz/gné-ju hgy

1975. május 6.

kedden siófokon megkezdődtek a hagyományos, sorrendben immár a 18. balatoni közegészségügyi napok. a megnyitón, amelyen ott volt honfi istván, az mszmp somogy megyei bizottságának titkára is, dr. zsögön éva egészségügyi minisztériumi államtitkár köszöntötte a résztvevőket, majd - három szekcióban - megkezdődtek az előadások. a napirenden többek között az üdülés aktuális járványügyi kérdései és az élelmiszerek forgalmazásával kapcsolatos közegészségügyi kérdések szerepelnek. egyidejűleg megkezdődött siófokon a közép-fokú egészségügyi dolgozók tudományos ülése, s megnyílt a labor műszeripari művek termékbemutató kiállítás, balatonföldváron pedig a délduántuli röntgen-napok kezdődtek meg. /mti/

--

bb 31. együttműködés a tisza-körösvölgyi öntözőrendszerek között

vid-kz/gné-ju hgy

1975. május 6.

megkezdte a tisza-körösvölgyi öntözőrendszerek működésének összehangolását és az ezt szolgáló szervezet kialakítását a tiszamenti regionális vízmű és vizgazdálkodási vállalat. a szolnoki székhelyen működő vállalat területén helyezkedik el két legnagyobb vízhasznosítási létesítményük, a tiszalöki és a kiskörei vízlépcső. ezekből a vállalat öt vízügyi igazgatóság, illetve nyolc megye területére, 33 öntözőrendszerbe és együttesen 230 ezer hektár területre évente egymilliárd köbméter öntözővizet szolgáltat. ilyen óriási mennyiségű vízzel kétévénként fel lehet tölteni a balatont.

az öntözőrendszerek összehangolását szolgáló szervezet lehetővé teszi majd a vízelosztás legoptimálisabb, s az eddigieknél lényegesen gazdaságosabb megszerzését. lehetőség lesz például arra, hogy a meglévő berendezések ésszerű átcsoportosításával újabb területeken teremtsék meg a mesterséges csapadékpótlás lehetőségét. jól felszerelt műszerállomások segítségével megszervezik a tudományos alaposságú előrejelzéseket, s ugyanakkor bővítik majd a szaktanácsadói szolgáltatást is. /mti/

--

13.45/ju

- 20 -

15.14.21

bb 32. öntözőfürt a hanság peremén

vid/kz/gné-ju hgy

1975. május 8.

határidő előtt elkészült öntözőfürtöt helyeztek üzembe hétfőn a hanság déli peremén, veszkény és osli község határában. ez az ország egyik legkorszerűbb öntözőtelepe. huszmillió forintos költséggel alakították ki, s együttesen 640 hektárra juttat mesterséges csapadékot. tervezik, hogy később további hatmillió forintos beruházással, 950 hektárra növelik a területét. a hétfőn átadott új öntözőfürtöt három termelőszövetkezet használja, s elsősorban zöldségfélékre juttatnak mesterséges csapadékot. /mti/

--

bb 33. néprajzos muzeológusok országos konferenciája szegeden

vid/kz-ju hgy

1975. május 8 6.

szegeden az akadémiai bizottság székházában kedden megkezdődött a naprajzos muzeológusok kétnapos országos konferenciája. a tanácskozáson a szakterület mintegy 50 képviselője vesz részt. megvitatják a hazai szabadtéri néprajzi múzeumok helyzetét, a múlt századi paraszti élet tagozódására vonatkozó tárgyi emlékek gyűjtésének eredményeit, a folklor anyagot bemutató kiállítások tapasztalatait. a konferencián részletesen ismertetik a csongrád megyei muzeumi szervezet néprajzi gyűjtő és feldolgozó munkáját. a vendégek megismerkednek szeged tápé városrészének néprajzi anyagával, s hódmezővásárhelyi tanyamuzeummal, a hódmezővásárhelyi fazekas házzal és csongrád megye más néprajzi értékeit őrző bemutató termeivel. /mti/

--

bb 35. fogadás a szovjet sajtó napja alkalmából

t gy/tr-ju zs hgy

1975. május 6.

a szovjet sajtó napja alkalmából i.p. aboimov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének sajtóattaséja kedden fogadást adott a nagykövetségnek.

/ folyt. köv./

13.50/ju

- 21 -

15.20

bb 35. / fogadás ... 1. folyt./-ju

a fogadáson megjelent dr. várkonyi péter államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke, fodor lászló, az mkszmp kb agitációs és propaganda osztályának helyettes vezetője, pálfy józsef, a muosz elnöke, továbbá az országos lapok, a rádió és televízió sok vezetője és vezető munkatársai. ott voltak v.j. pavlov nagykövettel az élen a nagykövetség munkatársai, valamint a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több sajtóattaséja s a hazánkban működő külföldi tudósítók. /mti/

--

bb 36. vöröskeresztes emlékbélyegeket bocsátanak ki - sajtó-tájékoztató a május 8-i vöröskeresztes világnap alkalmából

t mir/zsu-ju zs hgy

1975. május 6.

a május 8-i vöröskeresztes világnap alkalmából sajtó-tájékoztatót rendeztek kedden a magyar vöröskeresztes székházában, dr. gyűszű miklós, főtitkár-helyettes ismertette a szervezet országos elnökségének a világnap alkalmából kiadott felhívását, s beszámolt a nemzetközi és a magyar vöröskeresztes segélytevékenységről.

elmondotta, hogy az 1948-óta évente rendszeresen megrendezett vöröskeresztes világnap idei jelszava - a ,,veszélyben, bajban segít a vöröskereszt,, - ismét e humanista mozgalom közismert, hagyományos tevékenységére irányítja a figyelmet. az idei vöröskeresztes világnap jelentőségéről szólva a főtitkár-helyettes hangsúlyozta: az emberiség elétéből még nem tűntek el a fegyveres konfliktusok és nem szüntethetők meg a váratlan elemi csapások sem. nem telik el hónap, hogy ne hallanánk kiméretlenül hőmpölygő árvizekről, pusztító szélviharokról, városokat, falvakat rombadöntő földrengésekről, terméketlenséget, éhínséget és pusztulást okozó szárazságról. ezek a tragédiák emberi életek ezreit, millióit követelik, tragédiákat okoznak. a vöröskeresztes szervezetek szerte a világon, - megtisztelő, nemes feladatuknak tekintik, hogy segítsenek a bajbajutottakon, a katasztrófák áldozatain. közreműködésükkel, jóakaratu emberek milliói személyesen hoznak áldozatokat az emberiesség és a nemzetközi összefogás szép példáiként.

/ folyt. köv./

14.00/ju

- 22 -

14¹⁵

bb 36. / vöröskeresztes ... 1. folyt./-ju

a vöröskeresztes társaságok szövetsége kéthavonta átlagosan három alkalommal továbbit nemzetközi ,,sos-jeleket,, a világ 122 vöröskeresztes szervezetéhez. az országhatárokat és világrészeket átfogó szolidaritás sebeket gyógyít, életeket ment, éhséget csillapít, és reménytelenné vált embereket tesz bizakodóvá.

ezekbe a nemzetközi segélyakciókba a magyar vöröskeresztes is rendszeresen bekapcsolódik: az elmúlt két esztendőben 21 alkalommal összesen több mint 25 millió forint értékben nyújtott segélyt többek között banglades, burma, szíria, árvizek súlytotta lakosságának, a ciprusi menekülteknek, a chilei fasiszta diktatura börtöneiben sanyalódó hazafiaknak és hozzátartozóiknak, éhező afrikai családoknak és a járványveszélytől fenyegetett országok lakosságának.

a magyar vöröskeresztes a hagyományokhoz méltóan idei vöröskeresztes világnap alkalmából több mint 20 millió forint értékű 5, 10, 20, és 50 forintos címletű emlékbélyegeket bocsát ki. a bélyegek értékéből befolyt összeget - a vöröskeresztes társaságok nemzetközi szövetség útján - a bajbajutott népek megsegítésére fordítják. a magyar vöröskeresztes ezzel is lehetővé kívánja tenni, hogy e nemzetközi méretű humanista törekvésekkel egyetértő honfitársaink közvetlenül is támogassák a segélyakciókat, és hazánk lakossága ezúton is kifejezhesse a világ különböző részein bajbajutott emberek milliói iránti szolidaritását, segítőkészségét. /mti/

--

bb 37. 50.000 fácánt keltetnek lenesen

vid/kz-ju hgy

1975. május 6.

az ország legnagyobb mesterséges fácántenyésztő telepén, a gemenci állami erdő- és vadgazdaság lenesi fácánkertjében, megkezdődött a tojások gyűjtése, keltetése az erdővel övezett volierben, ahol több mint háromezer fácánt tartanak, az idén is 120.000 fácántojást akarnak összegyűjteni. ennek egy részét értékesítik, 50.000-ot pedig helyben keltetnek ki és nevelnek fel, a dunamenti erdők apróvad-állományának gyarapítására. /mti/

--

14.07/ju

- 23 -

14³⁰

bb 38. vízügyi kiállítás nyílt szentendrén

vid/gö/gné-ju kz hgy

1975. május 6.

az országos vízügyi hivatal szentendrei bemutató központjában kedden vízügyi kiállítás nyílt. a most ötödik alkalommal rendezett bemutatót dr. bándy iván, az ovh vizgazdálkodási trösztjének vezérigazgatója nyitotta meg, elmondotta többek között, hogy a nagyszabású kiállítást kettős céllal rendezték. egyik az, hogy ismertessék a vízügyi ágazat technikai fejlődését, s ezzel minél gyorsabban közkinccsé tegyék a szakemberek körében a kimagasló műszaki, gazdasági eredményeket. a másik cél pedig, hogy megismertessék a vízügyhöz kapcsolódó tudományos és ipari háttérrel biztosító intézmények és vállalatok, mint például a magyar tudományos akadémia izotóp intézete, a budapesti műszaki egyetem, az építéstudományi intézet, az uvaterv, a mélyépterv a tatabányai szénbányák, a ganz mávag, a szekszárdi mezőgép vállalat munkáját. ezek munkatársai ugyanis tevékeny részt vállaltak a vízügyi ágazat célkitűzéseinek megvalósításában.

az ideai kiállításon 45 szerv képviselteti magát. különösen gazdag anyaggal vesz részt az árvízvédelmi és belvízvédelmi központi szervezet. a legkülönbözőbb szádpalló-verőgépek, a robbantó.- a felderítő módszerek, s a híradástechnikai eszközök sorával izelítőt adnak az ár- és belvízvédelem legkorszerűbb formájáról. a vízügyi igazgatóságok legujabb építési technológiájukat, gépeiket állították ki. közülük is kiemelkedik a tisztántúli igazgatóság előregyártott elemekből készíthető, magas vezetési csatornaépítési eljárása, a közép-tiszavidékiek vízminőségvizsgáló laboratóriuma, az észak-magyarországi igazgatóság négyrészes hidmezője. igen értékesek a vízügyi építő vállalat által kifejlesztett hidraulikus markológépek. az újdonságok sorát a vizkutató- és furó vállalat üvegszálal polieszter kutszűrő-csővekkel gyarapította. számos új műanyagcső termék mellett láthatók a tatabányai szénbányák különféle derítő és szennyvizzisztító berendezései, valamint különleges kopásálló zagyszivattyúi. a gazdag témájú bemutatón megtekinthetik az érdeklődők a iv. ötéves terv nagyobb vízügyi létesítményeinek makettjeit is.

a kiállítás egész évben nyitva tart, s anyaga állandóan cserélődik. a kiállítók rendszeres tudományos és ismeretterjesztő előadásokon mutatják be majd a termékeiket. /mti/

--

14.20/ju

- 24 -

1540

bb 39. a nemzetközi vöröskereszt elnöke salgótarjánban

vid/kz-ju hgy

1975. május 6.

értekezletet tartott kedden a nógrád megyei tanács salgótarjáni székházában a vöröskereszt nógrád megyei vezetősége. az ülésen szoó béláné titkár beszámolt arról, hogy a szervezet aktivistáinak a száma tavaly meghaladta az ötvenkétezeret, a megye lakosságának tizenhét százalékát. az üzemi és termelészövetkezeti vöröskereszt elsősegély nyújtó átlomásokon több, mint háromezer vöröskeresztes elsősegély nyújtó tevékenykedik. az ő rendszeres továbbképzésükről is a szervezet gondoskodik. kimagasló eredményt ért el nógrádban tavaly a véradó mozgalom: több mint tizennyolcezer donor öt-ezernégyszáz liter életmentő vért adott 1974-ben. a megye vöröskereszt szervezetei készülnek a május 10-től június 15-ig tartó jubileumi megyei egészségügyi hónapra, amelynek programjában több száz egészségügyi ismeretterjesztő előadás, ankétok, egészségügyi vetélkedők, elsősegélynyújtó versenyek véradónapok, országos véradókonferencia szerepel.

az ülésen megjelent dr. eric martin orvosprofesszor, a vöröskereszt nemzetközi bizottságának elnöke és melchior borsinger európai fődélegátus is. akik hantos jánosnak, a magyar vöröskereszt főtitkárának társaságában nógrád megyébe látogattak. dr. eric martin elismeréssel szólt a nógrád megyei vöröskereszt szervezet kiemelkedő tevékenységéről. a vendégek a nap folyamán fekeresték a salgótarjáni madzsar józsef kórházat, látogatást tettek a karancskeszi községi vöröskereszt szervezetnél, valamint a salgótarjáni öblösüveggyárban. /mti/

--

bb 40. új étterem debrecenben

vid/kz/gné-ju hgy

1975. május 6.

debrecen főutcáján a szabadság étterem emeleti helyiségében ezután német ételkülönlegességekkel várja vendégeit a hajdu-bihar megyei vendéglátó vállalat. a „lausitzer hof”, nevű új éttermet német szakemberek segítségével rendezték be, szakácsai pedig fél évig az ndk-ban tanulmányozták a német ételek elkészítési módját. /mti/

--

14.30/ju

- 25 -

1440

bb 41. műszaki hónap borsodban

vid/kz-ju hgy

1975. május 6.

kedden a miskolci nehézipari műszaki egyetemen megnyitották a borsod megyei műszaki hónapot. a május végéig tartó rendezvénysorozat keretében több mint kétszáz előadást, illetve ankétot tartanak. foglalkoznak többek között az ipari- és a mezőgazdasági üzemek anyagmozgatásának korszerűsítésével, megvitatják a borsodi iparvidéken mind nagyobb jelentőségű ipari- és ivóvízellátás kérdéseit, a közlekedés fejlesztésének a lehetőségeit és a beruházások meggyorsításának és gazdaságosabb kivitelezésének a módjait. /mti/

-. -

bb 42. vegyiszál szimpózium balatonfüreden

vid/kz-ju hgy

1975. május 6.

kedden balatonfüreden megkezdődött a iii. vegyiszál szimpózium. a 3 napos tanácskozáson a vegyiszálak hazai gyártói és a felhasználói mellett részt vesznek a szovjet, lengyel, ndk-beli, csehszlovák, nszk-beli, olasz és osztrák szakemberek is. a három nap során 21 előadás alapján beszélnek meg a műszálak gyártásának, felhasználásának aktuális kérdéseit. a tanácskozás központi témája a különböző újdonságok iránti igény, s azok gyártási technológiája lesz. az újdonságok közül szó lesz a már közismert műszálak mellett az olyan különleges termékekről, amelyek a nylonnál, perlonnál, vagy treviránál kevésbé éghetőek. beszámolnak a megszokottnál rugalmasabb, lágyabb fogásu szálak előállításának új módszereiről, szó lesz az úgynevezett két komponensből készített szálakról, amelyek kiváló tulajdonságait éppen a kétféle alapanyag adja meg majd.

a hazai és a külföldi szakemberek beszámolnak a nem szőtt textiliák előállításáról. ezeket elsősorban a lakás-textiliák, és a műszaki textiliák gyártásánál hasznosítják.

/ folyt. köv./

14.49/ju

- 26 -

14.50

bb 42. / vegyiszál ... 1. folyt./-ju

a magyar kutatók ismertetik azokat az új módszereket is, amelyek segítségével újszerű színhatást érhetnek el. a szövésnél felhasznált műszálak egy részét ugyanis kémiai anyaggal kezelik, s ezáltal megváltozik annak színhatása. /mti/

-. -

bb 44. tíz magyar összeállítás a szocialista országok moszkóbélyegkiállításán

i kf/mm-ju ie hgy

1975. május 6.

a szocialista országok filatelistáinak ötödik közös kiállítását május 8-18-a között tartják moszkvában. a socphilex megnyitását és a szocialista országok bélyeggyűjtő szövetségének megbeszélésén dr. soós lászlónak, a mabeosz főtítkárnak vezetésével magyar filatelista küldöttség vesz részt.

x x x

a szocialista országok bélyegkiállítását magyar kezdeményezésre először 1963-ban rendezték budapesten. azóta bulgáriában, romániában és lengyelországban tartották meg a socphilex-et, amely a szocialista országok gazdasági, társadalmi fejlődését, a szocialista építőmunka eredményeit hivatott bemutatni bélyegeken. a mostani moszkvai kiállításon - amit az európai fasiszmus felett aratott győzelem 30. évfordulója alkalmából rendeztek - a filatelisták bélyeg összeállításokkal azokra a szovjet hősökre, európai és tengerentúli harcosokra, antifasisztákra emlékeznek, akik életüket adták a népek szabadságáért. a kiállításon a magyar filatelisták tíz vélogatott gyűjteményt - köztük a vörös hadsereg táborig postájából, a fasiszmus elleni harcot megörökítő bélyegekből, a felszabadulást követő években kiadott magyar bélyegekből készült összeállítást stb. - mutatnak be.

a nemzetközi filatelista találkozón - amelyen a szocialista országok bélyeggyűjtő szövetségeinek vezetői újszerű, közös filatelista kérdésekről tárgyalnak, egyeztetik kiállítási programjaikat - jelölik ki a legközelebbi socphilex helyét és idejét. /mti/

-. -

14.50/ju

- 27 -

14.50

bb.43. a magyar divat intézet sajtótájékoztatója

t/ol/tr/a/ie

1975. május 6.

a külföldről szerzett információk, a kgst öltözködési tanácsadói és az intercolor jelzései alapján 1975 nyarára főleg a borvörös, a napsárga, a fakéregbarna, az erdőzöld és a tengerkék színeket ajánlották a divat hazai szakemberei a textil-és a konfekcióipar figyelmébe. a magyar divat intézet keddi sajtótájékoztatóján -, amelyet a hotel intercontinentalban rendezett bemutató követett - elmondották azt is, hogy a nagyon bő, röplőn könnyű, a nőiességet hangsúlyozó nyári ruhák, a térdet minden esetben elfedő szoknyák jellemzik az új szezon divatját. minél fiatalabb a viselője, annál hosszabb a szoknya; sok bokáig érő szoknyát, ruhát láthatunk majd az utcák nyári forgatagában.

a magyaróvári kötöttárugyár színes pamut napozókat, trikókat készített, amelyek jól illenek majd a pamutnyomóipari vállalat újfajta poliészter-len keverékű és a hazai pamutszövőgyár vásonyagaiból varrt hosszú illetve bermuda vagy sortnadrágjaihoz. a többi hazai textilgyár is egész sor újfajta, gazdag színválasztékú anyaggal, nyomott pikével, batisztal járult hozzá a választékhoz. a fiatal lányoknak romantikus stílusú, kötényszerű illetve kimondottan kötényruhákat varrtak a konfekcióüzemekben, s a férfiak az idén az ugynevezett anyag eleganciával öltözhetnek, egyebek mellett a könnyű nyomott pamut, vagy műszálkeverékű termékbe, de mindkét nem válogathat a klasszikusabb, konzervatív megoldású modellek között is.

az előrejelzés szerint 1975-76 őszi-téli divatja már a mérsékeltőbb bő, finomított szabásmegoldásokat követi, s az évszakban különösen praktikus, többretegű öltözködés felé halad. a modellek többsége ejtett vállal, raglán, illetve japán fazonnal, mélyen bevarrott ujjal készül, az őszi-téli kosztümöket hosszú, szűk szoknyával varrják: divatba jön a,, tubusvonal,,. a cipők, csizmák vékony talppal, puha kéreggel készülnek. a formatalpas lábbeliket inkább csak az esős időben hordják majd. változatlanul divatos lesz a szoknya és a bluz, s inget bluzt, kötényruhát és nadrágot egyaránt varrnak flanelből, barchetből. ezek is jól hasznosíthatók a divattervezők által ajánlott legegyszerűbb öltözködési mód, az ugynevezett építőszekrény-elven alapuló, az egyes darabokkal mindig újszerű hatásokkal kiegészíthető ruhatarhoz.

a szép és praktikus esőkabátok, bundák, télikabátok, az elegáns alkalmi ruhák mellett nem hiányzott a bemutatón felvonultatott 130 féle összeállításból a kicsinyek divatja sem.

a bemutatót szerdán és csütörtökön 16 és 19 órai kezdettel láthatja az érdeklődő közönség./mti/

15.15/a

- 28 -

1450

bb.45. a magyar híradástechnikai alkatrészgyártó ipar sikere spanyolországban, - trófeát nyert az elektromodul

10kf/zsu/a/ie/hgy

1975. május 6.

a rádió-és televíziógyártással, valamint a világítástechnikával foglalkozó spanyol vállalatok szavazatai alapján az elektromodul elnyerte a,,trofeo de calidad,, díjat, amit korábban a philips és siemens cég is megkapott.

a trófea az elektromodulnak, mint megbízható, jó partnernek és a magyar híradástechnikai alkatrészgyártó iparnak az elismerését jelenti a spanyol piacon, s bizonyítja, hogy termékei ma már méltó versenytársai a neves külföldi cégek hasonló gyártmányainak. spanyolország egyébként bázis-piac az elektromodulnak; a vállalat spanyol exportja 1969 óta évről-évre megkettőződött, tavaly elérte a 80 millió pezetát./mti/

-.-

bb.46. a bkv

a/zsu/hgy

1975. május 6.

közlí, hogy május 8-án, csütörtökön 9 órától 11 óráig felsővezetési munkálatok miatt a csepel-budapest-boráros tér útvonalon a gyorsvasut forgalma szünetel. a vonatok helyett 7 percenként vonatpótló autóbuszok közlekednek, mindkét irányban./mti/

-.-

bb.48. finn munkáskórus mosonmagyaróvári vendégszereplése

vid/a/fm

1975. május 6.

finn munkáskórus, a raumai oras fémszerelvénygyár együttese vendégszerepelt kedden a mosonmagyaróvári fémszerelvénygyár művelődési házában. a 600 személyes művelődési ház zsufolásig megtelt a délelőtti műszakot befejező dolgozókkal. a finn munkáskórus nagy sikert aratott és tagjait nagy figyelmességgel vették körül a mosonmagyaróvári testvérgyár dolgozói./mti/

15.20/a

- 29 -

1600

bb 47. szovjet filmek a győzelem napja alkalmából - baráti találkozó a szovjet kultúra és tudomány házában

t ro /pá/ny zs hgy

1975 május 6

a faszizmus feletti győzelem 30. évfordulója alkalmából szovjet filmhetet rendeznek hazánkban. a május 12-ig tartó filmhét alkalmából szovjet filmművész küldöttség érkezett budapestre. tagjaival - d.k. orlovval, a szovjet állami filmbizottság fődramaturgjával, igor gosztyev filmrendezővel, vjacseszlav tyihonov és ivan pereverzev színművésszel - találkoztak az újságírók kedden a szovjet kultúra és tudomány házában. a küldöttség tagjai beszámoltak a szovjet filmgyártás helyzetéről, terveiről, s természetesen szóba kerültek a különböző egyéni művészi, alkotói elképzelések is. a delegáció részt vesz a front szárnyak nélkül című új szovjet film szerda esti diszeloadásán.

a találkozón szó esett arról, hogy a magyar nézők a felszabadulás óta nyomon követhették a szovjet filmműhelyekben folyó munkát: napjainkig 864 szovjet filmet vetítettek hazánkban, amelyek félmilliárd nézőt vonzottak. a szovjet filmalkotások legjava elismerést váltott ki a közönség körében, s kivívta a szakemberek megbecsülését is. a baráti eszmecserén a vendégek közül a legtöbb kérdésre vjacseszlav tyihonovnak kellett válaszolnia, akinek eddig - a tavasz 17 pillanatát nem számítva - 17 filmjét mutatták be, 14 millió néző előtt, s ivan pereverzevnek, aki a szovjetunióon kívül nálunk is igen népszerű: 33 filmjét 23 millióan látták.

nagy figyelmet keltettek d.k. orlovnak szavai, aki a szovjet filmgyártásról tájékoztatta az újságírókat. elmondotta, hogy az elmúlt évben 138 mozifilm, s ezen kívül csaknem 100 televíziós alkotás készült a szovjet stúdiókban. a szovjetunió állami filmbizottsága terveit szerint a jövőben készülő filmek elsősorban a mai élettel foglalkoznak. továbbra is fontos művészi célnak tekintik a nagy hővédő háború hősi harcainak méltó ábrázolását, s a különböző történelmi, kaland-, zenés- és gyermekfilmek színvonalának emelését. szólt azokról a filmalkotásokról, amelyek a faszizmus felett aratott győzelem 30. évfordulója alkalmából készültek a különböző köztársasági stúdiókban. kiemelte a „hazáért harcoltak”, című bondarcsuk filmet, s a dovszenko stúdió „a harcban csak idősek mennek”, című művét.

igor gosztyev a „front szárnyak nélkül”, rendezője beszámolt az 1941-es sulyos harcokról szóló, dokumentatív jellegű játékfilm keletkezésének körülményeiről, vjacseszlav tyihonov és ivan pereverzev, a film két főszereplője pedig arról beszélt, hogy időben minél távolabb kerülünk a második világháborútól, annál nagyobb a művészet, s így a filmművészet, a színészek felelőssége, hogy mind igazabban mutassák be azokat az embereket, akiknek áldozata meghozta a végső győzelmet./mti/

15.20/ny

-30-

bb 49. felhasználható 18 óra után

a 25. színház vendégszereplése győrrött

vid/fm/ny hgy

1975 május 6

a győri petőfi sándor ifjusági házban vendégszerepelt kedden a 25. színház együttese. a fővárosi társulat hernádi gyula - jancsó miklós „vörös zsoltár”, című művét, a „fényes szelek”, című film színpadi változatát mutatta be. a főbb szerepeket jobba gabi, bajcsai mária, marsek gabi, csikos gábor és jordán tamás alakította./mti/

-.-

bb 51. felhasználható 18 óra után

szaddam husszein életrajza

i tf/mm/ny hi hgy

1975 május 6

szaddam husszein, az iraki köztársaság forradalmi parancsnoki tanácsának alelnöke 1937-ben született tikritben. bagdadban járt középiskolába, de hat hónappal a tanulmányainak befejezése előtt a kasszem tábornok elleni merénylet vádjával letartóztatták. szíriába, majd az eak-ba menekült, ahol 1962-ben fejezte be a középiskolát.

irakba 1963 február 8-a után tért vissza. az 1962-63-as tanévben beiratkozott az egyetem jogi karára. 1964-ben letartóztatták. 1966-ig volt börtönben, ahonnan megszökött és ügye lezárásáig illegálisban élt. jogi tanulmányait az 1968 július 17-i, második baath-párti hatalomátvétel után folytatta és 1972-ben fejezte be.

párt- és kormányküldöttség élén szaddam husszein eddig öt alkalommal járt a szovjetunióban, legutóbb most április 14-17 között. az utóbbi időben látogatást tett indiában, jugoszláviában, spanyolországban, tunéziában, algériában; részt vett a rabati arab csúcskonferencián, az algiri opec-tanácskozáson./mti/

15.30/ny

-31-

1602

embargó: 18 óráig!

bb.50. magyarországra látogat szaddam husszein az iraki köztársaság forradalmi parancsnoki tanácsának alelnöke -magyar-iraki együttműködés, javuló kapcsolatok

i tf/gk/h1/fé hgy

1975.május 6.

fock jenő, a minisztertanács elnökének meghívására május 7-én hivatalos látogatásra magyarországra érkezik szaddam husszein, az iraki köztársaság forradalmi parancsnoki tanácsának alelnöke, az arab szocialista ujjászületés pártja regionális vezetőségének főtárhelyettese.

x x x

tóth ferenc, az mti diplomáciai tudósítója írja:

a magyar népköztársaság kapcsolatai irakkal az ottani 1958-as júliusi forradalom után indultak fejlődésnek.

kétoldalu együttműködésünk

tekintetében kapcsolatainkat sem politikai, sem gazdasági kérdésekben nem gátolják különösebb problémák. korábban, az 1963-as iraki államcsínyt követően - amelynek során reakciós, sovinszta katonatisztek ragadták magukhoz a hatalmat - államközi viszonyunk fejlődésében átmenetileg törés következett be. a kölcsönös erőfeszítések eredményeként az 1968. július 17-i hatalomátvétel után a magyar-iraki kapcsolatok alapvetően megjavultak, a két ország politikai, gazdasági, műszaki-tudományos együttműködésében kedvező fordulat következett be. meg kell említeni, hogy már 1958 szeptemberében nagykövetséget és kereskedelmi kirendeltséget állítottunk fel bagdadban.

gazdasági kapcsolataink

és együttműködésünk fejlesztéséhez az irakban 1968-tól kibontakozott haladó társadalmi, politikai átalakulás kedvező feltételeket teremtett. magyarországnak a fejlődő országokkal kialakított kereskedelmi kapcsolataiban 1974-ben irak az első helyre került. országaink kereskedelmi forgalmát és fizetéseit az 1972. augusztus 31-én aláírt általános megállapodás szabályozza. ennek értelmében iraki nyersolaj átvételét váltottuk azzal, hogy vásárlásainkat magyar áruszállításokkal finanszírozzuk. a megállapodásra - az iraki fél szorgalmazására - akkor került sor, amikor az ipc olajvállalat 1972 júniusában történt államosítása következtében olajeladási gondokkal küzdöttek.

/folyt.köv./
15.15/fé

-32-

15⁸⁰

bb.50. /magyarországra ...folyt./fé

/embargós!/
15⁸⁰

kivitelünk irakba 1974-re az 1971.évinek több mint kétszeresére emelkedett. a gépipari szállítások aránya 1973-ban 61, 1974-ben 58 százalék volt /főként különleges gépipari termékek, autóbuszok, élelmiszeripari berendezések szerepeltek exportunkban/, a fogyasztási cikkek aránya a kivitelben 17, az anyag jellegű cikkeké 16, a mezőgazdasági termékeké 9 százalék volt az elmúlt esztendőben. behozatalunk irakból lényegében nyersolajat jelent - ebből az országból származik csaknem teljes egészében nyersolaj-szükségletünknek az a része, amelyet tökéletes piacon vásárolunk. kisebb mennyiségben importálunk az irakiaktól datolyát, nyersbőrt, dohányt és cigarettát.

a hagyományos árucserével mellett a gazdasági együttműködés magasabbrendű formái is kialakultak közöttünk. például a chemokomplex- országos kőolaj- és gázipari tröszt 1970 óta olajkutatási bér munkákat végez készpénz-fizetés ellenében, s ez jelenti szellemi exportunk tulnyomó hányadát. a magyar szakemberek eddig hét kutat helyeztek üzembe irakban.

a gazdasági kapcsolatok hatékonyabbá tételére 1972-ben megállapodást írtunk alá magyar-iraki gazdasági együttműködési állandó vegyes bizottság létrehozásáról. a vegyes bizottság, amely 1974 májusában bagdadban tartotta meg alakuló ülését, eredményes munkát végez.

szakembereink értékelése szerint gazdasági kapcsolataink fejlesztésének további nagy lehetőségei vannak: irak gazdasági helyzete megjavult, nagy beruházási programot valósít meg. műszaki-tudományos együttműködésünket is megállapodás szabályozza, ezt 1971.január 19-én írtuk alá, s végrehajtása két évre szóló munkaprogramok alapján történik. a jelenleg érvényben levő munkaprogramot a műszaki-tudományos együttműködési vegyes bizottság 1974-ben bagdadban tartott ülésén írták alá; főbb „tétélei„: magyar szakértők küldése irakba, ösztöndíjasok fogadása magyarországon, szellemi export.

a kulturális kapcsolatok

terén az elmúlt évek jelentős fejlődést eredményeztek. iraki ösztöndíjasok tanulnak magyar egyetemeken. tőlünk elsősorban egyetemi oktatók és tudományos kutatók utaznak irakba. közvetlen kapcsolatok alakultak ki magyar és iraki egyetemek között, így például a budapesti műszaki egyetem és a bagdadi egyetem, a gödöllői agrártudományi egyetem és a szulejmániai egyetem épített ki közvetlen együttműködést./ folyt.köv./
15.30/fé

-33-

bb.50. / magyarországra ...2.folyt/fé
/embargós!/
-

felvette a kapcsolatokat a magyar tudományos akadémia és az iraki tudományos kutatók alapítványa is. jelentős esemény volt kulturális együttműködésünkben ez év januárjában a bagdadban nagy sikerrel megrendezett „magyar hét”, amelynek rendezvényein részt vett a magyar néphadsereg művészegyüttese, továbbá filmbemutatókat, magyar grafikai kiállításokat láthatott az iraki közönség. ez év szeptemberében budapesti iraki kulturális hetet rendezünk./mti/
--

bb.54. new yorkban,

tr/zs/fé hgy

1975.május 6.

az ENSZ székházában a nemzetközi demokratikus nőszövetség és a békéért és szabadságért küzdő nők nemzetközi ligája május 7-9 között nemzetközi szemináriumot rendez „a leszerelés gazdasági és társadalmi következményei”, témában. a szemináriumra a magyar nők országos tanácsának képviselőjében szécsi éva újságíró, a MNOE tagja utazott el./mti/
--

bb.55. a PFSZ küldöttsége budapesti

i tf/mm/zs/fé hgy

1975.május 6.

a magyar szolidaritási bizottság meghívására kedden budapestre érkezett a palesztin felszabadítási szervezet delegációja. a küldöttséget Kaddoumi Farouk Assad, a palesztin felszabadítási szervezet végrehajtó bizottságának tagja vezeti./mti/
--

bb.56. magyar-NDK barátsági nap Csongrádban

vid-fm/fé hgy

1975.május 6.

a hazafias népfront Csongrád megyei bizottságának elnöksége kedden magyar-NDK barátsági napot rendezett. délelőtt Szegeden, a Csongrád megyei pártbizottság oktatási igazgatóságán dr. Stefan Baár, a Potsdami Állam- és Jogtudományi Akadémia tanára tartott előadást a német szocialista egységpárt VIII. kongresszusa határozatainak végrehajtásáról. délután a Hódmezővásárhelyi mérleggyárban tartott munkásgyűlésen dr. Szilágyi Júlia, a párt oktatási igazgatóságának vezetője méltatta hazánk és az NDK népeinek barátságát, a győzelem napjának jelentőségét, a felszabadító Szovjetunió segítségével az elmúlt három évtizedben elért eredményeinket./mti/
--

15.45/fé

- 34 -

bb.53. folytatta munkáját a magyar tudományos akadémia jubiláris közgyűlése

t/ob/gk/zs/a/hgy

1975. május 6.

kedden osztályülésekkel folytatta munkáját a magyar tudományos akadémia közgyűlése.

a filozófiai és történettudományok osztálya

Pach Zsigmond Pál akadémikus, tudománypolitikai kérdések a másfél százados akadémian, című, a plenáris megnyitó ülésen elhangzott előadását vitatta meg. Várkonyi Ágnes, a történettudományok doktora, tudomány és társadalom a polgári átalakulás időszakában a magyar tudományos akadémian, címmel kapcsolódott az elhangzottakhoz; Vörös Antal, a történettudományok kandidátusa az akadémia századfordulóbeli társadalmi kapcsolatait elemezte; Kónya Sándor, a történettudományok kandidátusa pedig az akadémianak a tudományos élet irányításában betöltött szerepét vázolta.

Mátrai László akadémikus előadása a filozófiai tudományok felszabadulás utáni fejlődéséről adott számot. Megállapította, hogy a magyar filozófia három évtizedes története az ország történelmi és társadalmi fejlődésével sok párhuzamosságot mutat. A negyedszázados jobboldali, egyre inkább fasizáló uralom a magyar értelmiség gondolkodását a haladó nyugati filozófiai irányzatoktól, de főként a marxizmustól elzárta. ezért a filozófusok legelső feladata a marxizmus-leninizmus hiteles megismertetése volt. szövege a hazai filozófia művelőinek további tevékenységéről is, kiemelve a dialektikus és történelmi materializmus meghonosítása körül szerzett érdemeiket. hangsúlyozta: a marxista filozófiának azokra a társadalmi fejlődés által felvetett kérdésekre is feleletet kellett keresnie, amelyekre a klasszikusok annak idején még nem válaszolhattak.

Szarka József, a neveléstudományok doktora tudományága újszerű feladatairól szövege: a pedagógiának az új iskolarendszer kialakítása és a korszerű műveltség meghatározása terén vannak elsősorban teendői. a társadalmi döntések előkészítésében való részvétel is a neveléstudomány újszerű feladatai közé tartozik.
/folyt.köv./
15.35/a

- 35 -

1615

bb.53./folytatta.....1.folyt./-a

kelemen lászló, a pszichológiai tudományok-doktora a pszichológia eredményeinek az oktatás korszerűsítésében való felhasználásáról tartott referátumot és az időszerű pedagógiai-lélektani kutatások eredményeit ismertette.

az orvosi tudományok osztálya

donhoffer szilárd akadémikus elnöklésével tanácskozott. gegis-kis páll akadémikus előadásában rámutatott, hogy a mai korszerű orvostudományok eredményes művelése hármass pilléren nyugszik. a kutatásnak a biológiából kell kiindulnia, alkalmazni kell a társadalomtudományok eredményeit és végül figyelembe kell venni, hogy az ember csupán egyetlen egyszer létező különös egyéniség. az ilyen szemléletű orvosi kutatások hazai kialakulásában és eredményes művelésében elévülhetetlen érdemeket szerzett az akadémia, amely átszervezésekor beillesztette az orvosi tudományokat a tudományok egészének rendszerébe.

nagy jelentőségű új kutatási irányról és eredményekről adott számot knoll józsef akadémikus. ezek a kutatások a krónikusan fennálló súlyos fájdalmak gyógyszeres csillapítását igyekeznek megoldani. a morfin és más erős hatású csillapítók tartós adagolása ugyanis a megszokás veszélyén túl különböző nemkívánatos mellékhatásokkal is jár. knoll professzor munkatárjaival két olyan vegyület-családot fedezett fel, amelyek kombinálásával jelentős előrehaladást értek el a klinikai gyakorlatban. az azidomorfinok a leghatékonyabb és a legkevesebb mellékhatással járó félszintetikus fájdalomcsillapítóknak bizonyultak, s ezek használatában a megszokás veszélye is csekély. a nem kábító hatású homopirimidazolok pedig lényegesen fokozzák az előbbieket hatását és csökkentik mellékhatásaikat. a további kutatások újabb értékes vegyületek kimunkálásával kecsegtetnek.

babics antal akadémikus a vese nedvkeringésére vonatkozó kutatási eredményeit összegezte. a kutatások során kitűnt, hogy az elzáródott vese csökkent mértékben ugyan, de tovább működik.
/folyt.köv./

15.40/a

- 36 -

16²⁰

bb.53./ folytatta.....2.folyt./-a

ezt a nyirokereket kitérítése teszi lehetővé. a veseüreg-rendszerben nagy nyomás keletkezik, megszorodik a szövetközi folyadék és minőségében is megváltozik. ez a kóros állapot azonban akár egy évig is eltarthat, és a korábbi felfogással ellentétben, amely szerint az elzárt vesében két hét alatt helyrehozhatatlan szöveti károsodások jönnek létre, a betegek a legtöbb esetben hetek múlva sem kerülnek életveszélybe, hanem a későbbiekben is eredményesen operálhatók.

kerpel-frónius ödön akadémikus a gyomor és bélcsatornán keresztül végbemenő só és vízvesztések keletkezési mechanizmusával és klinikai következményeivel foglalkozott. az ez irányú kutatások jelentőségét az adja meg, hogy a csecsemőkori bélhurutban a szervezet kiszáradása következtében még ma is világszer- te évente mintegy 5 millióan halnak meg. a kiszáradást az okozza, hogy a baktériumok által termelt mérgek nagymértékben növelik a sók folyadékvesztéssel lassabbodik a vérkeringés, csökken az életfontosságú szervek oxigénellátása is, ami életveszélyes lehet csakugy, mint a testnedvekben lévő sóoldatok töménységének változása. ezeknek az elváltozásoknak ismerete lehetővé teszi, az eredményes folyadékkezelést.

lissák kálmán akadémikus azokról a kiemelkedő eredményekről számolt be, amelyeket magyar kutatók az orvostudomány egyik fiatal ágában, a neuroendokrinológiában az utóbbi 30 évben értek el és a nemzetközi élvonalba kerültek. ezek a forradalmian új eredmények a modern elektronmikroszkópiai, szövétkémi, elektrofiziológiai, magatartás-kutatási módszereknek, valamint az izotóptechnika és a biokémiai hormon-meghatározási módszerek alkalmazásának köszönhetőek. a fejlődés fontos feltétele, hogy a tudományágak integrált együttműködésével komplex kutatásokat folytassanak. erre ma már egyre több hazai kutatóintézetben nyílik lehetőség. végül kívánatos, hogy az alapkutatások eredményeit minél hamarabb át- vigyék a gyakorlatba, az egészségügyi ellátásba.

stark erwin akadémikus arról szólt előadásában, hogy vizsgálatai szerint már a terhesség első felében képes a működés- re a magzati-hipofízis és mellékvese. az ilyen jelenségek vizsgálata főleg azért fontos, mert már a magzati életben kialakulnak azok az élettani szabályozó mechanizmusok, amelyek a későbbiekben biztosítják a kifejlesztett szervezet funkcióinak állandóságát.

/folyt.köv./
15.50/a

- 37 -

16²⁰

bb.52. felavatták az ezredik községi vízművet

vid-kz/fét hgy

1975.május 6.

az ország vízben legszegényebb vidékén - a hajdu - bihar megyei körösszegapátiban kedden délelőtt ünnepélyes keretek között adták át rendeltetésének az ország ezredik községi vízművét. az avatáson résztvett huszár istván, a minisztertanács elnökhelyettese, dégen imre államtitkár, az ovh elnöke és síkula györgy a hajdu-bihar megyei pártbizottság első titkára.

dr.ambrus istván a megyei tanács elnöke köszöntötte a résztvevőket, majd huszár istván mondott beszédet. többek között arról, szólt, hogy hazánkban a lakosság vízellátása az utóbbi évtizedben hatalmas arányban javult. több mint fél évszázados lemaradást pótolunk ebben az időszakban. ma már csaknem 7 millióan kapnak az országban vezetékes ivóvizet, s közülük 4.5 millióhoz ebben az évtizedben jutott el az egészséges vezetékes víz. a felszabadulás előtt a vízvezeték újszólván ismeretlen volt falun. ma mind a 73 városunkban van vízmű és hétfőtől kezdve már kereken ezer falu lakóit is közművek látják el.

a falvak közművesítésében új fejezetet nyitott a vízmű-építése társulati lehetőségeinek megteremtése. ahol a lakosság a közműves vízellátás szükségességét és jelentőségét felismerte és anyagilag is hozzájárult a kialakításához, ott az állam is minden lehetséges támogatást megadott a kezdeményezés valóráváltásához. 1958, illetve a társulati mozgalom kezdete óta mintegy 5.5 milliárd forint értékű ilyen beruházás történt, s ennek csaknem az ötven százalékát az állam fedezte. a körösszegapáti, vízmű megépítéséhez is 2.5 millió forinttal járult hozzá. a társulati mozgalom életképességének köszönhető, hogy magyarország falusi lakosságának immár 38 százalékát vízművek látják el vízzel. a feladat pedig óriási volt, csak a társulati mozgalom keretében megépített falusi vízművekhez 12 ezer kilométeres csőhálózatot kellett lefektetni, s az ezer községi vízmű mindegyikéhez szivattyutelepet kellett építeni.

/folyt.köv./
16.05/fé

-38-

1715

bb.52. felavatták ...folyt/fé

a további feladatokról szólva a minisztertanács elnökhelyettese kiemelte: az előttünk álló másfél évtizedben el kell érniünk, hogy a szóvárnyos településeken lakók kivételével az ország egész népességét egészséges vezetékes ivóvizet kapjon. jelenleg évente 35-40 községben épül társulati uton vízmű. arra kell törekedniünk, hogy ezt a folyamatot meggyorsítsuk és évente legalább hatvan községi vízmű épüljön fel. s enhez kapcsolódva kell gyorsítani a szennyvízelvezetést, csatornázást is.

ezután huszár istván felavatta az új községi vízművet. a negyvenegy kifolyóval épített hálózatot feltöltötték vízzel, majd az avatáson részt vett vendégek betértek vad lajos portájára, ahová most kötötték be a vízvezetékét./mti/

--

bb.57. béke és barátsági hónap békés megyében

vid-fm/fé hgy

1975.május 6.

a fasizmus felett aratott győzelem 30.évfordulója alkalmából kedden békéscsabán ünnepséget rendezett a hazafias népfőnt békés megyei elnöksége. az ünnepi eseményen s.hegedüs lászló, a hazafias népfőnt országos tanácsának titkára emlékezett meg a győzelem napjáról, majd megnyitotta a béke és barátsági hónap békés megyei programsorozatát./mti/

--

bb.58. jubileumi ünnepségeik a miskolci kilián gimnáziumban

vid-fm/fé hg

1975.május 6.

a miskolci kilián györgy gimnázium az idén ünnepli fennállásának huszonöt éves jubileumát. ebből az alkalomból kedden ünnepi hét kezdődött az iskolában. ugynevezett „nyílt órákat”, tartottak, amelyekre a tanulók szüleit is meghívták, s bemutatták, milyen módszerekkel oktatják a nyelvi-és a természettudományos tárgyakat a szakosított tantervű osztályokban./mti/

--

16.15/fé

-39-

1720

bb 64. csökkenteni lehet a villámveszélyeket - nemzetközi konzultáció esztergomban

vid/kz/ny hgy

1975 május 6

világszerte sok gondot okoz a villámcsapások veszélye, magyarországon évente 40-50 emberáldozatot követel, és csupán az állami biztosító által kifizetett villámkárok összege meghaladja az évi 8 millió forintot. az arányok megközelítően azonosak világszerte. ezért a villámvédelemmel foglalkozó szakemberek 2-3 évenként nemzetközi tanácskozáson vitatják meg a védekezés legújabb módszereit, egyeztetik a veszély elhárítását legjobban segítő lehetőségeket. a legutóbb 1973-ban jugoszláviában megtartott nemzetközi konferencián elhatározták, hogy az 1976-ban megrendezésre kerülő konferencia egyik fő témája az lesz, hogyan lehet világszerte összehangolni a villámvédelmi szabványokat.

a konferenciát előkészítő kétnapos konzultáció kilenc európai ország, a tudományág legnevesebb képviselőinek részvételével kedden fejeződött be esztergomban a technika házában. a tanácskozás színhelyéül azért választották magyarországot, megszervezését azért bízták az elektrotechnikai egyesületre, mert dr. horváth tibor, az egyesült villámvédelmi szakbizottságának elnöke, a műszaki egyetem tanszékvezető tanára nemzetközileg figyelemre méltó módszert dolgozott ki a szabványosításra. lényege, hogy a védekezésben - a gazdaságosságát is figyelembe véve - a fokozatosságra kell törekedni. míg például egy egyszerűbb épület kisebb védelemre szorul, egy robbanásveszélyes épületnél a maximális védelmet kell biztosítani. az elvet már sikerrel alkalmazzák ausztriában és az nszk-ban is.

a konzultáció ismét bebizonyította, hogy számos területen lehet kölcsönösen hasznosítani az egyes országok jól bevált gyakorlatát. nálunk például még nincs előírás arra, hogy a nagyméretű csarnokok belsejében is el kell helyezni villámlevezetőket. ausztriában ez a módszer már nagyon jól bevált. ugyanakkor például magyarországon a magas oszlopok védőhatásáról több tapasztalattal rendelkeznek, mint másutt.

a kétnapos tanácskozáson elkészített ajánlások megvalósításával a 13. nemzetközi konferencia, amelyre olaszországban kerül sor, világvizonylatban jelentős előrelépést hoz majd a villám elleni védekezésben./mti/

16.45/ny

-.-
-40-

17/0

bb 59. bemutatták a kecskeméti házgyárat

vid/kz/ny hgy

1975 május 6

kedden bemutatták az alföldi szakembereknek az ország tizedik házgyárát kecskeméten. a kipróbálásra előkészített üzem teljesen automatizált termelési rendszeréről fáy ferenc, a házgyár vezetője tájékoztatta a szakembereket. elmondta, hogy három-négy típusú lakóelem előállításával kezdik majd a termelést, amit 1977-ben két típussal bővítenek. a kecskeméti házgyári elemek az eddigieknél jobban variálhatók, tágasabb, levegősebb otthonok kialakítására alkalmasak. ugyanakkor felhasználhatók középületek, óvodák, bölcsődék és iskolák építéséhez is. a házgyár-telep - amelyet vasút és közút köt össze a főútvonalakkal - évente 2500 lakást ad majd az alföldi városok építkezéseire. az első házgyári lakásokra - amelyek az év második felében készülnek - kecskemét, baja, cegléd tart igényt./mti/

-.-

bb 60. békeaktivisták értekezlete kaposvárott

vid/fm/ny hgy

1975 május 6

a hazafias népfront somogy megyei bizottsága kedden kaposvárott, a latinca sándor megyei művelődési központban rendezte meg a békeaktivisták értekezletét. strassenreiter józsef, a hazafias népfront országos tanácsa mozgalmi és tömegpolitikai osztályának előadója tartott tájékoztatót az időszerű nemzetközi kérdésekről, a xi. pártkongresszus határozataiból adódó feladatokról, valamint a tavaszi békeakcióval kapcsolatos tennivalókról./mti/

-.-

bb 63. a sepsiszentgyörgyi állami magyar színház vendégszereplése

gg/ny zs hgy

1975 május 6

magyarországi vendégszereplése során szerdán tartja első előadását a sepsiszentgyörgyi állami magyar színház társulata veszprémben. az együttes a következő napokban ajkán, herenden, pápán és keszthelyen lép fel. műsorukon szerepel illyés gyula: dupla vagy semmi, paul everac: a számlát egyszer benyújtják, valamint székely jános: dózsa című műve./mti/

16.50/ny

-.-
-41-

17/0

bb.61. karakas lászló tájékoztatója a munkásosztály helyzetének további javításáról

t/sl/mm/a/ie/hgy

1975. május 6.

karakas lászló munkaügyi miniszter kedden a parlamentben tájékoztatta az újságírókat a munkásosztály helyzetének további javítására hozott minisztertanácsi határozatok végrehajtásának tapasztalatairól.

rámutatott, hogy a befejezéshez közelgő iv. ötéves tervidőszak folyamán a kormányzati intézkedések és a vállalati gazdasági eredmények nyomán jelentősen emelkedett a dolgozók és ezen belül a munkásság keresete. az ötéves terv folyamán a munkások és alkalmazottak egy főre jutó reálbére körülbelül 16 százalékkal emelkedik, ami megfelel a terv előirányzatának. a munkások - elsősorban az állami ipar, a nagyüzemek, az állami kivitelező építőipar munkásai és művezetői - az átlagosnál nagyobb béremelést kaptak. a nagyüzemi munkások központi béremelése nem csupán a kereseti színvonal átlagon felüli emelkedését biztosította, hanem a munka szerinti elosztás következetesebb megvalósításához, a bér-és kereseti arányok javításához is hozzájárult.

mint mondotta, az életszínvonal emelkedésének jelentős tényezője a munkaidőcsökkentés. az v. ötéves tervidőszak első éveiben már valamennyi munkás és alkalmazott számára bevezetik a 44 órás munkahetet, s az eredmények megszilárdítása után teremtik meg fokozatosan a munkaidő további csökkentésének feltételeit, elsősorban a több műszakban, a folytonos munkarendben és a kedvezőtlen körülmények között dolgozó munkások részére. gondoskodni kell arról is, hogy a nagyüzemi munkásság keresetének növekedési üteme továbbra is az átlagosnál nagyobb legyen, ne következessen be olyan jellegű lemaradás, amilyen a iv. ötéves terv első éveiben előfordult. ezt a törekvést a központi bér-intézkedéseknél is számontartja a kormányzat.

az v. ötéves tervidőszak elején időszerűvé válik a bértarifarendszer korszerűsítése, amely elősegíti a magasán kvalifikált szakmunka, a nehéz és kedvezőtlen körülmények között végzett és az általánostól eltérő - több műszakban vagy folytonos munkarendben végzett munka fokozott anyagi elismerését.

/folyt.köv./
16.20/a

- 42 -

14²⁰

bb.61./ karakas lászló.....folyt./-a

tovább kell mérsékelni a férfiak és nők bérezése közötti különbségeket. a közgazdasági szabályozó rendszer továbbfejlesztésével a keresetnövekedés ütemében tapasztalható túlzott és indokolatlan különbségeket is csökkenteni kívánja a kormányzat. indokolt megvizsgálni azt is, hogy a vállalatok - a fogyasztói árak növekedésének részbeni ellensúlyozására és a bérek ösztönző hatásának fokozására - feltételektől függetlenül is kaphassanak bizonyos béremelési lehetőséget. ez alkalmas eszköz lehet annak elősegítésére, hogy valamennyi jelentős munkásréteg reálbére növekedjék.

a miniszter szólt a különböző központi szociálpolitikai intézkedésekről, mint például a családi pótlék, a gyermekgondozási segély ismert emelkedéséről, továbbá a közelmúltban elfogadott társadalombiztosítási törvényről, az alacsony nyugdíjak emeléséről, amelyek szintén az életszínvonal emelkedését szolgálják.

- a munkásosztály vezető szerepének érvényesítése - folytatta - szükségessé teszi a munkásság szakmai, politikai képzését, továbbképzését. a műszaki fejlődés is egyre több magas képzettségű munkást igényel. ezért fokozott feladat a szakmunkásképzés, a felnőtt munkások szakképzése, továbbképzése.

bejelentette, hogy ez év őszétől egységesítik a szakmunkásképzés tagozatait, az ipari és mezőgazdasági szakközépiskolákban pedig megkezdik a szakmunkásképzés megszerzését biztosító oktatást. ugyanakkor hangsúlyozta a vállalatok felelősségét a munkások továbbképzéséért. mint mondotta, a vállalatoknál mindenekelőtt a gyakorlati oktatás feltételeit kell megjavítani. nagyobb gondot kell fordítaniuk arra, is, hogy a tanulókkal foglalkozók a szakmailag és politikailag legmegfelelőbb szakemberek köréből kerüljenek ki.

az utóbbi években a munkaügyi minisztérium - más szervezetekkel és a vállalatokkal együttműködve - nagy erőfeszítéseket tett az újrendszerű munkástovábbképzés megteremtésére. 1972 óta mintegy százezer munkás vett részt továbbképzésben, az 1974-75-ös tanévben pedig mintegy 85 ezer szakmunkás, 62 ezer betanított munkás és 33 ezer segédmunkás vesz részt továbbképző tanfolyamokon.

/folyt.köv./
16.30/a

- 43 -

14³⁰

bb.61./ karakas lászló....2.folyt./-a

a szakmai előrehaladás mellett a munkáspálya vonzerejét szolgálják olyan intézkedések is, mint a mesterfoku szakmunkásképzés, amely 1976-ban kezdődik. a képzésnek ez a formája intézményesített kereteket teremt a legmagasabban kvalifikált szakmunkásréteg továbbképzésére. ebbe a körbe tartozik a művezetőképzés új formája is, amely 1977-ben indul.

a kormányzat rendkívül fontosnak tartja, hogy a vezető idejében felfigyeljenek azokra a kiemelkedő teljesítményt nyújtó munkásokra, akiknek szakmai ismeretei átlagon felüliek, akik alkalmasak felsőfoku továbbképzésre, vezetői utánpótlásra. az arra rátermett munkások magasfoku képzésében lényeges lépés volt az az intézkedés, hogy érettségivel nem rendelkező szakmunkásfiatalok megfelelő előkészítés és felvételi vizsga után egyetemek és főiskolák nappali tagozatán tanulhatnak. az idén és a következő években bővítik e továbbtanulási lehetőséget, s lehetővé teszik, hogy ne csak a műszaki egyetemek és főiskolák, hanem más felsőfoku iskolák nappali tagozatára is bekerülhessenek fiatal szakmunkások.

az üzemi demokrácia továbbfejlesztésének kérdéséről szólva a miniszter az üzemi fórumok jelentőségével foglalkozott. a minisztertanács legutóbbi ülésének határozatára utalva rámutatott, hogy az eddig bevált módszerek, formák mellett a kijelölt vállalatoknál kísérleti jelleggel tapasztalatszerzés céljából megszervezik a munkásküldöttek, illetve a szakszervezeti bizalmiak értekezletét. rámutatott: a hagyományos és az újonnan megteremtett fórumok feladatait, jogkörét világosan körül kell határolni, hogy ne legyen párhuzamosság. valamennyi dolgozó pontosan ismerje, hogy mely fórum elé milyen kérdések tartoznak. az üzemi demokrácia továbbfejlesztése nem csorbitja a gazdasági vezetők személyes felelősségét, sőt azt erősíti, mert a dolgozók javaslatai, állásfoglalásai nagyobb biztossítékot nyújtanak a helyes döntéshez. a közeljövőben a minisztériumok konkrét utasításokat adnak ki a további tennivalókra, mindenekelőtt a munka-és üzemszervezésre, a belső vállalati szervezet korszerűsítésére, illetve a vállalati szervezet működési rendjének és az üzemi demokrácia fórumrendszerének összhangjára.

/folyt.köv./
16,35/a

- 44 -

17³⁵

bb.61./ karakas lászló.....3.folyt./-a

az is szükséges, hogy - ahol még nem történt meg - a vállalati felügyelő bizottságokba, igazgatói tanácsokba vonjanak be fizikai munkásokat, elsősorban szocialista brigádvezetőket, kiváló dolgozókat, nőket, fiatalokat.

a miniszter rámutatott, hogy az életszínvonalpolitikai feladatokkal járó növekvő kiadásokat csak termelékenyebb munkával, a gazdálkodás javításával lehet biztosítani. igen fontos a munkaerő ésszerű felhasználása. számolunk például a gazdaságtalan termelés megszüntetése nyomán felszabaduló munkaerők átcsoportosításával gazdaságosan működő, illetve létszámhiánnyal küzdő, de a népgazdaság szempontjából fontos területekre. emellett a kormányzati szervek keresik azokat a lehetőségeket, amelyek elősegítik a még nem dolgozó nők munkába állítását, az újonnan munkába lépőknek a népgazdaság szükségleteivel összehangolt elosztását, a nyugdíjaskoruk foglalkoztatását. fejleszteni kell a korhatárt betöltőket továbbdolgozásra ösztönző nyugdíjpótlék rendszert, amely az életkor későbbi szakaszában magasab nyugdíjat eredményez. alaposabban foglalkoznak a kisgyermekes anyák helyzetével. a bölcsődei ellátottságot figyelembe véve lehetőséget keresnek olyan intézkedésekre, amelyek módot nyújtanak a kisgyermekes anyák egy részének aktivizálására anélkül, hogy ezzel csorbitanák a népesedéspolitikai határozatok szellemét.

végül a munka-és üzemszervezés jelentőségét hangsúlyozta. mint mondotta, a helyes helyzetelemzések az alkalmazottak körében fellelhető munkaerőtartalékok feltárásához és hasznosításához is hozzásegíthetnek. /mti/

-- ~~munkában tartását s nem utolsó sorban a meglévő munkaerő hatékonyságát~~

- 45 -

16.45/a

17⁴⁰

bb.62. tudományos ülés a mezőgazdaság műszaki fejlesztéséről

t kg/tr/ie/fé hgy

1975.május 6.

a mezőgépjelöltő intézet 25 éves fennállása alkalmából kétnapos tudományos ülés kezdődött kedden a tröszt budaörsi székházában, ahol a mezőgazdaság műszaki fejlesztésének kérdéseiről tanácskoznak a szakemberek, a rendezvény megnyitóján felszólalt dr. dimány imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter is.

az iparszerű termelési és tartási rendszerek térhódításával tovább növekszik a gazdaságok gépigénye, s az eddigiekénél is korszerűbb, nagyobb teljesítményű berendezéseket alkalmaznak. a mezőgazdaság és az élelmiszeripar gépszukséglete az ötödik ötéves tervidőszakban várhatóan 35 százalékkal lesz nagyobb, mint a jelenlegi tervidőszakban. ehhez a hazai mezőgépipari szállítja a talajművelés, a növényvédelem, az öntözés, a szállítás és a szárítás gépeit csakugy, mint a zöldséggyümölcs és szőlő termesztési berendezések túlnyomó többségét.

ezek mellett - mint a tanácskozáson elhangzó előadásokéből is kitűnt - emelkedik a mezőgazdaság traktorok iránti igénye is, de a darabszám növekedése helyett inkább a teljesítmény fokozása a cél. így a következő években a tervek szerint a jelenlegi hatvan lóerőről 90 lóerőre növekszik a traktorok átlagos motorteljesítménye, ezen belül pedig mindinkább tért hódítanak a 140-180 lóerős nehéz univerzális traktorok és a 200 lóerőt meghaladó nehéz traktorok. az évente ismétlődő bő gabonatermés betakarítása is megkívánja a gépesítés fokozását, s ezért mind szélesebb körben várható a nagyteljesítményű magajáró betakarítógépek elterjedése, csakugy, mint a szállítás, rakodás, és az anyagmozgatás gépesítése is.

a tanácskozás szerdán néhány zöldségféle komplex géprendszere kialakításának és a korszerű tárolás kérdéseinek megvitatásával folytatja munkáját./mti/

-. -

bb.65. a mém felhívása a méhészekhez

k kg/gk/ie/fé la

1975.május 6.

a mém állategészségügyi és élelmiszerhigiéniai főosztálya felhívja a méheikkel vándorolni kívánó méhészek figyelmét, hogy kaptáraikkal a letelepedés méhegészségügyi zárlat miatt tilos az alábbi helyeken: győr-sopron, vas és zala megye országhatár menti 10 kilométeres övezetében, valamint kozármiszlényen/baranya megye/, solton/bács-kiskun megye/, borsodivánkán és tiszavalkon/borsod megye/, enyingen/fejér megye/, suron/komárom megye/, nagytarcsán, pécelen, csévharaszton, mendén és vácdukán/pest megye/, fehérgyarmaton, tiszabereken, győrteleken, nagyecsedén, nyirturán, oroson, nyirbátorban és csengeren/szabolcs-szatmár/, alsónyéken és iregszemcsén/tolna megye/./mti/

-. -

-46-

bb.66. száznyolcvankettő ikr-taggazdaság befejezte a kukorica vetését

vid-kz/fé la

1975.május 6.

a bábolnai iparszerű kukoricatermelő közös vállalat - az ikr - 196 taggazdasága közül 182 keddre befejezte a kukorica vetését. jórészt már csak a víz alatt álló területeken kell földbe tenni a magot. az ikr-gazdaságok ország-szerte nagy figyelmet fordítottak erre a munkára, amely döntően befolyásolja a termés hozamokat. a vetésnél elkövetett hibákat ugyanis később nem lehet helyrehozni. márpedig idei tervük szerint az előző ötéves átlaghoz viszonyítva 25 százalékos emelkedést, hektáronként átlagosan 11.37 mázsás többletet akarnak elérni. ez pedig a 260.000 hektárra számítva csaknem 30.000 vagon többletkukorica.

befejezték a vetést az ikr kísérleti területein is. a következő évek még eredményesebb, gazdaságosabb termelése érdekében az ország különböző tájain mintegy 300 hibrid-del - legnagyobb arányban a kukoricával - végeznek kisparcellás és nagyüzemi fajtakísérleteket. emellett több száz műtrágya, növényvédelmi és egyéb kísérletre kerül sor. csupán kísérletekre huszmillió forintot fordítanak az idén./mti/

-. -

bb.67. kihirdették a „hazádnak rendületlenül,, című pályázat eredményét

pá/zs/fé la

1975.május 6.

a magyar sajtó háza rózsza ferenc termében kihirdették a hazádnak rendületlenül című pályázat eredményét. a pályázatot a kisz központi bizottsága, a minisztertanács tájékoztatási hivatala, a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnöksége, a polgári védelem országos parancsnoksága, a munkásőrség ország parancsnoksága, a bm határőrség, a magyar honvédelmi szövetség és a magyar újságírók országos szövetsége hirdette meg. az ünnepséget pásztor jános, a muosz főtitkár-helyettese nyitotta meg, majd szabó jános, a zsüri elnöke, a magyar ifjuság főszervezője átadta a díjakat. a beérkezett művek közül a zsüri első díjat adott bodrogi sándornak /lobogó/ riportorozatáért, gáldonyi bélának/veszprémi napló/ riportjaiért, és takács gábornak /mafilm katonai stúdió/ hazámat szolgáalom című színes dokumentumfilmjéért./mti/

17.00/fé

-. -

-47-

1750
1750

1750

bb.68. a tanácsi koordinációs bizottság ülése

gg/zs/a/La

1975. május 6.

a tanácsi koordinációs bizottság dr.papp lajos államtitkár-nak, a minisztertanács tanácsi hivatala elnökének vezetésével kedden a parlamentben ülést tartott. elsőként megtárgyalta a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottsága tevékenységéről szóló beszámolót. az ülésen részt vett és felszólalt géczy jános, az mszmp nógrád megyei bizottságának első titkára és hoffer istván, a megyei tanács elnöke is. a bizottság elismerően állapította meg, hogy a megyei tanács eredményesen munkálkodik a lakosság életkörülményeinek javításán. kedvezően változott az utóbbi években a megye iparszerkezete. a könnyűipar fejlődése tovább javította a nők foglalkoztatottságát. a megye teljesíti a lakásépítési tervét. jelentős társadalmi összefogással sok új óvodai helyet létesítettek a tanácsok, s jelenleg már csaknem 70 hely jut 100 óvodáskorú gyermekre. javult az áruellátás. a tervezett meghaladó ütemben bővült a csatornahálózat.

az eredmények elismerése mellett a bizottság felhívta a megyei tanács végrehajtó bizottsága figyelmét többek között arra, hogy fordítson nagyobb gondot a testületi határozatok következetesebb végrehajtására és a végrehajtás ellenőrzésére, a tartósan üres körzeti orvosi állások mielőbbi betöltésére, a községi lakosság vizellátásának gyorsabb ütemű megoldására, a lakosság szolgáltatási igényeinek jobb kielégítésére, a felvevő hálózat bővítésére, az építőipar teljesítő képességének növelésére.

a bizottság ezt követően megvitatta a központi statisztikai hivatal és a minisztertanács tanácsi hivatala közös jelentését a tanácsok statisztikai információs rendszerének felülvizsgálatáról. a napirend tárgyalásán részt vett dr.kiss albert, a központi statisztikai hivatal elnökhelyettese. a felmérés szerint túlméretezett a tanácsokkal szemben a központi szervek részéről támasztott adatgyűjtési, feldolgozási és közlési igény.

/folyt.köv./

17.15/a

1800

- 48 -

bb.68./ a tanácsi.....folyt./-a

jellemző, hogy a megyei tanácsszervek egy év alatt mintegy 600-féle központi előírásu statisztikai adatgyűjtéssel foglalkoznak és ennek keretében több mint félmillió adathelyet töltenek ki. a városi tanácsoknak csaknem százezer, a járási hivataloknak megközelítőleg 150 000 adathelyet kell évente kitölteniük. az adatgyűjtések között - a kellő összehangolás hiányában - sok a felesleges párhuzamosság. mindez jelentős többletterhet ró a tanácsi dolgozókra. a koordinációs bizottság javaslatot tett a tanácsi statisztikai információs rendszer egységesebbé, célszerűbbé és egyszerűbbé tételére./mti/

-.-

bb.69. kiállítás a magyar tudományos akadémia 150 évéről

t/ms/pá/a/zs/La

1975. május 6.

kedden a magyar nemzeti múzeum dísztermében erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke a jubiláris közgyűlés nagyszámu részvevőjének jelenlétében megnyitotta a magyar tudományos akadémia 150 évét bemutató kiállítást. szólt arról, hogy az idei közgyűlésen a magyar tudományos akadémia alapításának 150.évfordulójáról emlékeznek meg. a megemlékezések kiegészítése ez a kiállítás. a bemutatott dokumentumok más oldalról világítják meg az akadémia történetét, mint az akadémián elhangzó előadások. a kiállításból is kitűnnek az alapítók szándékai és az, hogyan fejlődött és hogyan tudott eleget tenni hivatásának az akadémia.

a megnyitó után a megjelentek miklós róbertnek, a petőfi irodalmi múzeum osztályvezetőjének, a kiállítás egyik rendezőjének kalauzolásával megtekintették az akadémia fejlődési korszakai szerint csoportosított dokumentumokat és tablókat. a bemutató az előzményektől az alapításon, a reformkoron, a szabadságharcon és az azt követő években, a két ötvös és arany jános akadémiáján, a tanácsköztársaság reformtörekvésein és a felszabadulás utáni újjászervezésen át vezeti a nézőt a mai akadémia nagy szellemi és anyagi erőket összpontosító szervezetéig és intézményhálózatáig. a gazdag anyagban olyan érdekességek is láthatók, mint széchenyi kardja, pecsétnyomója, kezének gipszöntvénye, czuczor gergely kufsteini rablánca, arany jános asztaliórája, vörösmarty bronz gyufatartója és a franklin társulat arany-serlege./mti/

17.20/a

- 49 -

1800

bb.53. / folytatta munkáját...3.folyt/fé

t ob/mm/fé la

1975.május 6.

a föld-és bányászati tudományok osztálya

szádeczky-kardoss elemér akadémikus elnöklésével tanácskozott. az elnök és tárcozy-hornoch Antal akadémikus ismertette az akadémiának a földtudományok 150 éves fejlődésében betöltött szerepét. rámutattak, hogy az akadémia fennállásának első negyedszázadában a földtudományok még háttérbe szorultak, s ezért 1847-ben művelésükre létrehozták a magyarhoni földtani társulatot. a továbbiakban a földtani tudományok különböző ágainak jeles művelőiről emlékeztek meg, végül az akadémia újjászervezése óta végbement fejlődést elemezték.

Barta György, Béll Béla és Pécsi Márton akadémikusok, a magyar földtudomány szerepe a nemzetközi együttműködésben, című előadását Pécsi Márton ismertette. az előadás megállapította, hogy a földtudományok magyar képviselői az elmúlt másfél évszázad folyamán a nemzetközi tudományos eredményeket igen jelentősen gyarapították. az utóbbi évtizedben a magyar földtudomány uttörő szerepet vállalt az egységes geonómiai világkép módszertani elveinek kielekítésében és az alkalmazott földtani szemlélet továbbfejlesztésében.

Fülöp József, Nemező Ernő és Zambó János akadémikusok referátuma - a föld-és a bányászati tudományoknak ásványkinccseink feltárásában játszott szerepét mutatta be és a további fejlődés irányát jelölte ki. /folyt.köv./

bb.70. Lengyel kulturális küldöttség budapesten

gg/zs/fé la

1975.május 6.

Mieczysław Wojtczak kulturális és művészetügyi miniszterhelyettes vezetésével lengyel kulturális küldöttség érkezett kedden budapestre az 1975/76.évi magyar-lengyel film-egyezmény aláírására. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. Molnár Ferenc kulturális államtitkár és Szabó B. István filmfőigazgató fogadta./mti/

--

-50-

bb.71. magyar-francia tudományos együttműködés

t ms/pá/zs/fé la

1975.május 6.

a magyar tudományos akadémia és a párizsi école des hautes études en sciences sociales közötti tudományos együttműködés 1976-77-re szóló, módosított egyezményét Köpeczi Béla, az akadémia főtitkára és Jacques Le Goff, az ehés főtitkára kedden írta alá a magyar tudományos akadémián./mti/

--

bb.72. dr. Mondok Pál,

mm/zs/fé la

1975.május 6.

az országos béketanács alelnöke kedden hazaérkezett párizsból a közel-keleti kérdésről a békeerők moszkvai világtalálkozója folytató bizottsága által rendezett nemzetközi tanácskozásról./mti/

--

bb.73. magyar állásfoglalás a Leszerelési világkonferenciáról

zs/fé la

1975.május 6.

az ENSZ hivatalos dokumentumaként közzétették a magyar kormány a Leszerelési világkonferencia összehívását sürgető állásfoglalását. a Waldheim főtitkárhoz intézett levél emlékeztet arra, hogy a magyar nép nemrég ünnepelte az ország felszabadulásának 30.évfordulóját, és most készül megemlékezni a második világháború befejezésének, a fasiszta elnyomás fölött aratott világtörténelmi jelentőségű győzelem évfordulójáról. a történelem, különösen az utóbbi évtizedek tapasztalataiból népünk levonta azt a következtetést, hogy szocialista építőmunkájához kedvező körülményeket csak a tartós nemzetközi béke és szilárd biztonság nyújthat. ezért a magyar kormány egyik fő törekvése az, hogy elősegítse a háború veszélyének elhárítását, a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élésének és sokoldalú együttműködésének megszilárdítását.

/folyt.köv./
187.30/fé

-51-

1870

bb.73. / magyar állásfoglalás...folyt/fé

a magyar kormány éppen ezért kezdettől fogva teljes támogatását adta a leszerelési világkonferencia összehívását célzó szovjet javaslatához, amelyet ma már az államok döntő többsége is támogat. véleményünk szerint az idő megérett és a feltételek adva vannak arra, hogy mielőbb elkezdődjék a konferencia gyakorlati előkészítése. a magyar kormány kész ennek érdekében aktívan együttműködni és a konferencia sikeréhez hozzájárulni. népünk mélyen meg van győződve arról, hogy a fasizmus elleni koalícióhoz hasonlóan az államok összefogása és együttműködése napjainkban is teljesen időszerű az emberiség előtt álló olyan hatalmas feladatok megoldása érdekében, mint a leszerelés./mti/

--

bb 74. elbucsúztatták petri endrét

t ro/s/ny hi la

1975 május 6

kedden a farkasréti temetőben mély részvétellel vettek végső csúcsut petri endrétől, akinek zongoraművészetét az egész világ ismerete és számtalan nemzetközi sikerrel öregbítette a magyar előadóművészet jó hírét. hamvasztás előtti búcsúztatásán koszorúkkal borított ravatalánál családtagjain kívül lerótták kegyeletüket tanítványai, barátai, tisztelői, a magyar zenei élet ismert személyiségei. a liszt ferenc zeneművészeti főiskola, a magyar zeneművészek szövetségének elnöksége és tagsága, valamint a zenész társadalom nevében lukács pál, a zeneművészeti főiskola rektorhelyettese búcsúzott az elhunytól. méltatta petri endre előadóművészetét, majd így folytatta:

- a világ legnagyobbjai keresték a vele való együttműködés lehetőségét, és petri endre a nagy emberek szerénységével örült annak az emberi és művészi megbecsülésnek, amely őt világszerte körülvette és amely itthon számos kitüntetésben is kifejezésre jutott. nem ismert fontos vagy fontosabb feladatokat, minden fellépésén művészete legjavával ajándékozta meg hallgatóit. egész élete a jóért, a szépért való küzdelemben telt el és ez a szenvedélyes igyekezet sugárzott tanítói tevékenységében, előadóművészetében és baráti kapcsolataiban egyaránt - mondotta befejezésül./mti/

18.00/ny

--
-52-

815/0

bb 76. irodalmi estek a győzelem napja alkalmából

i ro/s/ny hi la

1975 május 6

a magyar írók szövetségének meghívására a szocialista országokból iródelegációk érkeztek budapestre, hogy részt vegyenek a hazánk felszabadulására, a győzelem napja 30. évfordulója alkalmából rendezendő irodalmi esteken. május 9-én délután fél hatkor a pesterzsébeti csiliben zaki nuri tatár költőt és vlagyimir fomenko prózairót köszönthetik a nézők. a magyar-szovjet irodalmi találkozó dobozy imre kossuth-díjas író, az írószövetség főtítkára mond bevezetőt: ezenkívül csanádi imre, benjámín lászló, juhász ferenc és sánta ferenc vesz részt az esten, ahol magas művészi színvonalu alkotásokat felvillantva tekintik át napjaink szovjet irodalmát.

a fővárosi művelődési házban május 7-én este hat órakor sorra kerülő bolgár-csehszlovák-lengyel-magyar irodalmi esten a házigazda tisztét fábián zoltán, az írószövetség titkára tölti be. a részt vevő szocialista országok irodalmainak közös ünnepén bulgáriát alekszandr karaszimeonov és sztaniszlav sztratiev; csehszlovákiát stefan a. brezany, emil bolaslav lukac, milos kratochvil és jaromir tomecek; lengyelországot kazimierz debnicki, ewa lipska és kazimierz kozniwski képviseli. a műsorban részt vesz nagy lászló, bede anna és fodor andrás költő, valamint juhász péter műfordító-irodalomtörténész.

ndk-beli és romániai íróvendégeinket - peter biele-t, karl mundstockot, paul anghelt, paul drumarut és lucian valeat- garai gábor kossuth-díjas költő, az írószövetség főtítkárhelyettese mutatja be. a ,, közös dolgok tevői,, címmel május 9-én, péntek este hét órakor kezdődő irodalmi estre vas istván, jékely zoltán és csuka zoltán költő, valamint vujicsics d. sztojan műfordító is ellátogat az i.kerületi tanács művelődési házába.

a hazánk felszabadulása és a győzelem napja 30. évfordulója előtt egyszerre tisztelgő irodalmi esteken neves előadóművészek működnek közre, szólaltatják meg a szocialista országok irodalmának értékes alkotásait./mti/

--

18.05/ny

-53-

830

bb.75. ünnepi könyvkiállítás nyílt a fáklya klubban

t/r6/s/hi/a/la

1975. május 6.

Kedden a pedagógusok csengery utcai művelődési központjában - hazánk felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából - ünnepi könyvkiállítás nyílt. a tankönyvkiadó és az állami könyvterjesztő vállalat ünnepi tárlata mintegy 300 kötet tükrében mutatja be a felszabadulás óta eltelt 30 év könyvkiadó tevékenységét. a tárlókon egyaránt helyet kaptak a mai magyar irodalmat reprezentáló művek, a képzőművészeti albumok, a tankönyvkiadó kötetei, jelentőségükhöz méltóan szerepelnek a szocialista országok irodalmainak legjelentősebb alkotásai. a harminc év című ünnepi könyvkiállítást - amely május 15-ig, naponta 11-től 19 óráig tekinthető meg - elbert jános, józsef attila díjas műfordító és kritikus nyitotta meg. /mti/

--

bb.77. lahti kórus hangversenye pécssett

vid/fm/a/la

1975. május 6.

pécs finnországi testvérvárosa - lahti - hatvan tagú férfi kórusa nyilvános hangversenyen mutatkozott be kedden a mecsek-aljai közönségnek. a lahti énekkar a pécsi 12. számú volán vállalat bartók béla kórusának vendégeként tartózkodik hazánkban. a két együttest több éves barátság fűzi egymáshoz. 1973-ban a bartók kórus hangversenyzett lahti és ezt a látogatást viszonzták most a finn dalosok. a liszt ferenc hangversenyteremben rendezett közös koncerten a lahti férfikar pavo kiiski karnagy és a pécsi bartók kórus jobbágy valér karnagy vezényletével finn és magyar zeneszerzők műveit, valamint népdalokat adott elő. /mti/

--

bb 78. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

ny la

1975 május 6.

- 28. százezer szarvasmarha bács- kiskun megye legelőin
- 29. szabadföldi karalábé
- 30. balatoni közegészségügyi napok
- 31. együttműködés a tiszta-körösvölgyi öntözőrendszerek között
- 32. öntözőfürt
- 33. néprajzos muzeológusok konferenciája

/folyt köv/
18.15/ny

-54-

1840

bb 78. / a belföldi ...folyt/ny

- 34. országos tanácskozás a belkereskedelmi minisztériumban
- 35. fogadás a szovjet sajtó napja alkalmából
- 36. sajtótájékoztató a vöröskeresztes világnap alkalmából
- 37. fácánkeltetés
- 38. vízügyi kiállítás szentendrén
- 39. a nemzetközi vöröskereszt elnöke salgótarjánban
- 40. új étterem debrecenben
- 41. műszaki hónap borsodban
- 42. vegyiszál szimpozium
- 43. a magyar divat intézet sajtótájékoztatója
- 44. bélyegkiállítás
- 45. elektromodul
- 46. bkv közlemény
- 47. baráti találkozó a szovjet kultúra és tudomány házában
- 48. finn munkáskórus
- 49. a 25. színház vendégszereplése győrött
- 50. magyarországra látogat szaddam husszein
- 51. szaddam husszein életrajz
- 52. felavatták az ezredik községi vízműt
- 53. mta közgyűlés
- 54. nemzetközi szeminárium new yorkban
- 55. a pfsz küldöttsége budapesten
- 56. magyar-ndk barátsági nap
- 57. béke és barátsági hónap békés megyében
- 58. jubileumi ünnepségek a miskolci kilián gimnáziumban
- 59. kecskeméti házgyár
- 60. békeaktivisták értekezlete kaposvárott
- 61. karakas lászló tájékoztatója
- 62. tudományos ülés a mezőgazdaság műszaki fejlesztéséről
- 63. a sepsiszentgyörgyi magyar színház vendégszereplése
- 64. csökkenteni lehet a villámveszélyeket
- 65. a mém felhívása a méhészekhez
- 66. kukoricavetés
- 67. ,, hazádnak rendületlenül,, - eredményhirdetés
- 68. a tanácsi koordinációs bizottság ülése
- 69. az mta 150 éve - kiállítás
- 70. lengyel kulturális küldöttség érkezett
- 71. magyar-francia tudományos együttműködés
- 72. hazaérkezett mondok pál
- 73. állásfoglalás a leszerelési világkonferenciáról
- 74. elbucsuztatták petri endrét
- 75. könyvkiállítás a fáklya klubban
- 76. irodalmi estek a győzelem napja alkalmából
- 77. lahti kórus
- 78. hírjegyző. /mti/

18.20/ny

--
-55-

1840

bb.53./ folytatta munkáját....4.folyt./-a

a biológiai tudományok

osztályának ülését szentágothai jános, az akadémia alelnöke nyitotta meg. balogh jános akadémikus osztályelnök a magyar tudományos akadémia szerepét világította meg a biológiai tudományok fejlődésében. az akadémia megalapítása és a természettudományi osztály életének megindulása az európai természettudományok fontos fejlődési szakaszával esik egybe - mondta bevezetőben. kevéssel az akadémia megalapítása után alakult meg a természettudományi társulat, amelyben a tudományt részben ugyanazok a tudósok népszerűsítették, akik az akadémián művelték; így a természettudomány legújabb eredményei első kézből jutottak el az érdeklődőkhöz.

a továbbiakban elemezte a kiegyezést követő évtizedektől az első világháború végéig a magyar biológiában bekövetkezett fejlődést, amelyet olyan nagy egyéniségek fémjeltek, mint apáthy istván, idős entz géza, lenhossék mihály és mások. a biológia térhódítása azonban nem mindig függött össze az akadémia hatásával, hiszen például az ellenforradalmi korszakban az akadémia biológus tagjainak átlagos életkora 60 év körül volt, a tudomány fölfrissülését tehát kívülről kellett várni. a természettudományok fejlesztése ebben a korszakban nagyrészt muzeumi és egyetemi bázisokon történt. a századforduló első nagy biológiai áramlatának, a molekuláris biológiának hazai kezdeményezősei vidéki egyetemeken indultak el. debrecen a sejttant, pécs a biofizikát, szeged a biokémiát lendítette fel.

a felszabadulás a tudományok és így a biológia számára is új és páratlan fejlődést tett lehetővé. 1950-ben indult meg a szervezett tudós-utánpótlásfejlesztése és az intézethálózat kialakulása. elsőnek a tihanyi biológiai kutató intézet, majd a vácrátóti botanikai kutatóintézet kezdte meg az akadémián belüli működését, majd önálló intézetet kapott a genetika és a biokémia is.c

/folyt.köv./
18.20/a

- 56 -

1950

bb.53./ folytatta..... 5.folyt./-a

1972-ben valósult meg a magyar molekuláris biológia művelőinek álma: a szegedi biológiai központ létrejöttével világviszonylatban is a legjobbak, legnagyobbak közé tartozó intézetet kapott a biokémia, a biofizika, a növényélettan és a genetika.

az elmúlt másfél évtizedben a molekuláris biológia mellett halaszthatatlan igények jelentkeztek a környezetbiológiában is. a magyar biológia fejlesztése azonban ezt a változást nem tudta nyomon követni. az egész világon, így nálunk is az erők koncentrációja szükséges ahhoz, hogy a társadalom szempontjából legfontosabb, sorsdöntő feladatokat kutassuk. a koncentrációnak a tudományok közötti egységes arányokhoz kell elvezetnie - hangoztatta befejezésül balogh jános.

a továbbiakban az osztály szakbizottságainak vezetői korrefereátumokkal egészítették ki balogh jános előadását.

szerdán folytatódnak a tudományos osztályülések./mti/

.-.

bb.79. időjárásjelentés

gg/fé la

1975.május 6.

a meteorológiai intézet jelenti május 6-án, kedden 19 órakor:

mérsékelten meleg idő

várható időjárás szerda estig: időnként megnövekvő felhőzet, elsősorban a dunántúlon elszórtan eső, zivatar. mérsékelt, napközben megélénkülő délkeleti déli szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 21-26 fok között./mti/

.-.

19.05/fé

-57-

1975

bb.80. a „szokolovo,, diszbemutatója

t ró/gg/fé la

1975.május 6.

csehszlovákia felszabadulásának 30.évfordulója alkalmából kedden a puskin moziban diszbemutatón vetítették le a „szokolovo,, című kétrészes csehszlovák-szovjet filmet. az ünnepi filmbemutatón megjelent dr.molnár ferenc kulturális államtitkár, dr.tóth dezső, az mszmp kb osztályvezető helyettese, demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, valamint politikai, kulturális, művészeti életünk számos ismert személyisége. részt vett az előadáson dr.václav moravec, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete, valamint a hazánkban akkreditált diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

dr.papp sándornak, a magyar filmtudományi intézet igazgatójának ünnepi köszöntője után nagy taps fogadta a színpadra lépő csehszlovák filmdelegációt: slavoj ondrousek-et, a prágai filmtudományi intézet igazgatóját, olga salagova és peter skarke színművészeket. a csehszlovák hazafiaknak és a szovjet hadseregnek a német fasiszta megszállók elleni közös harca emlékét idéző film - ottakar vávra rendezése - nagy tetszést aratott./mti/

--

bb.81. a pécsi balett kecskeméten

vid-fm/fé la

1975.május 6.

az év eleje óta működő bács-kiskun megyei művelődési központban nagy lehetőség van a különböző művészeti rendezvények „importjára,, is. a megyeszékhely lakói sorra megismerhetik más városok művészetét. e program folytatásaként kedden a pécsi nemzeti színház balettegyüttese vendégszerepelt a „hirös városban,, , olyan műsorral, amelyben a balett és a néptánc elemei ötvöződnek. az ujszerű, kísérleti jellegű műsort „gondolatok néptáncformában,, címmel mutatta be a pécsi balett./mti/

--

19.20/fé

-58-

20.15
0

bb.82. a fasizmus felett aratott győzelem

gg/fé/ la

1975.május 6.

30.évfordulója alkalmából a xiii.kerületi pártbizottság kedden 3000 angyalföldi dolgozó részvételével koszoruzási ünnepséget tartott a béke téri béke és barátság emlékműnél.ezt követően a fémmunkás vállalat kulturházában nagygyűlésen emlékeztek meg a győzelem napjáról. az ünnepségeken részt vettek az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadsereg-csoport képviselői. ott volt felix petrovics bogdanov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa. a nagygyűlés a déli hadseregcsoport központi művészegyüttesének műsorával ért véget./mti/

--

bb.83. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

fé la

1975.május 6.

- 79. időjárásjelentés
- 80. „szokolovo,,
- 81. a pécsi balett kecskeméten
- 82. koszoruzási ünnepség
- 83. hírjegyzék /mti/

--

20.30/fé

-v é g e -

-59-

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: halasi gyöngy

szerkesztő: lakatos erzsébet

0